

új magyar szó

12 oldal

Ára: 1,5 lej

Országos közéleti napilap | Alapítva 1947-ben, Romániai Magyar Szó címmel

VII. évfolyam,
71. (1391.) szám**BNR-valutaárfolyamok**

1 euró	4,1084
1 amerikai dollár	2,8412
100 magyar forint	1,5518

Aktuális

3

PD-L: erődemonstráló jelöltek

Emil Boc a Demokrata-Liberális Párt hatalmon maradását, Vasile Blaga pedig ritmusváltást ígért tegnap, amikor támogatóik körében hivatalosan bejelentették indulásukat az alakulat elnöki tisztségéért folyó versenyben. A harmadik jelölt, Theodor Paleologu volt művelődési miniszter az esélytelen nyugalmával adta le pályázatát.

Gazdaság

6

A bakatorban „forr” a kitérés

Okos marketingtevékenységgel a bakator szőlő sokaknak megélhetést adhat az Avas vidékén – vélekednek egyöntetűen a szakemberek, akik a tájjellegű szőlőtermesztési és borászati hagyományok felelevenítésében látják az egész régió kitérés lehetőségét.

Kultúra

8

Verses válasz a „titkokra”

Erdélyi helyszíneken is megünnepezték tegnap a költészet napját, amelyet – József Attila születésnapjára emlékezve – 1964 óta minden évben április 11-én tartanak a magyar irodalom kedvelői.

Vezércikk

3

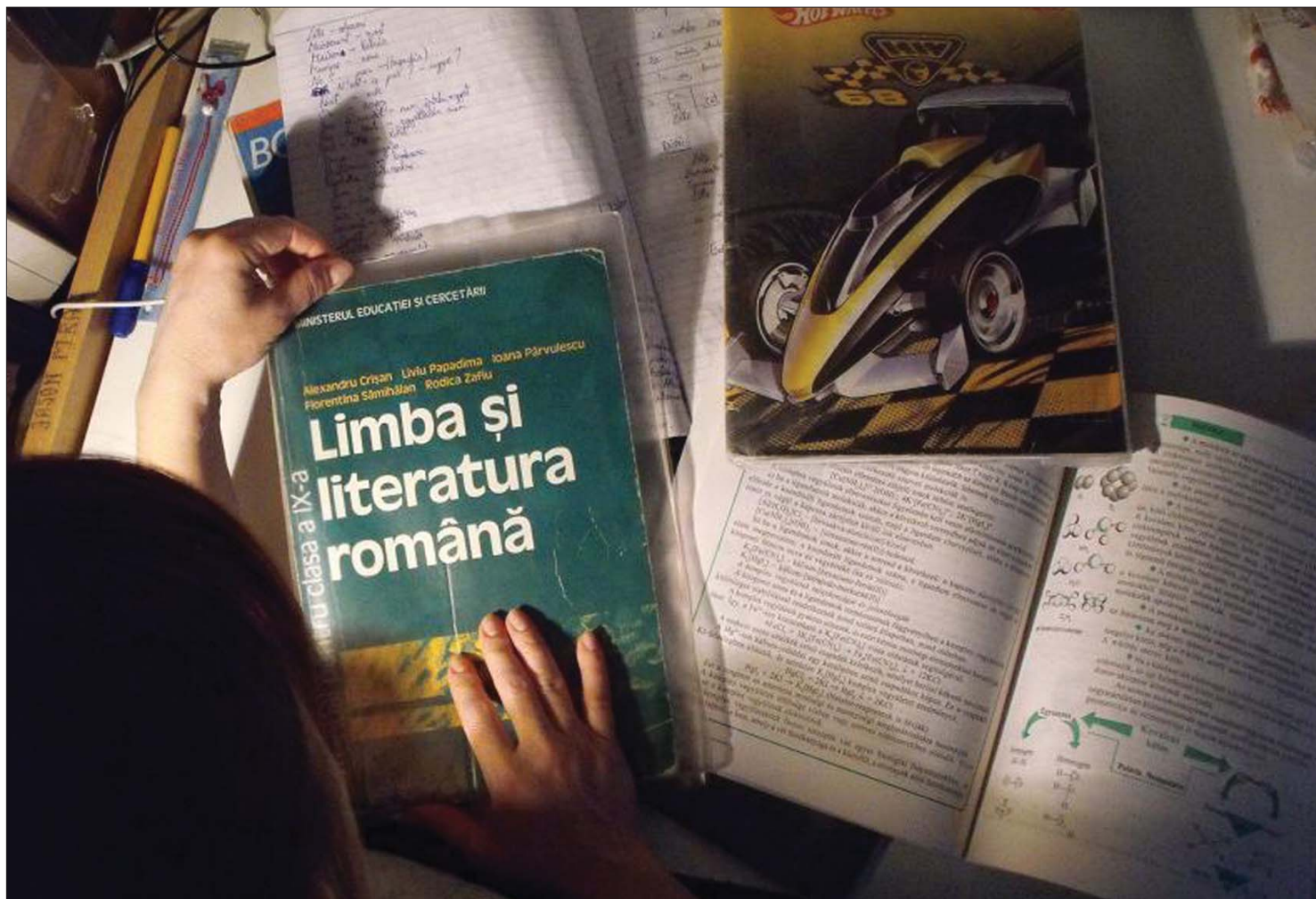
Erdély, az újkori Szodoma

Ma ismét elkövetjük ugyanezeket az „öreg hibákat”, és megzavarodva próbáljuk menteni és szépitni a dicsőnek hitt, de romba dőlt múltat. Fiala (demokrata) vállakon öreg fejek beszélnek a nemzet nagyságáról, a régi dicsőség visszaszerzéséről, az elégtételről. Újabb Szodomát építünk.

Salamon Márton László

Tantervreform: elodázva

Ősztől még nem léphetnek életbe az új tanügyi törvény kisebbségbarát előírásai

Minden a régiben. A következő tanévig már biztos nem készül el a kisebbségi diákok nyelvi készségeihez igazodó román tankönyv

Fotó: ifj. Salamon Márton

A korábbi optimista politikusi nyilatkozatok ellenére mégsem ültethető gyakorlatba ősztől az új tanügyi törvény „kisebbségbarát” előírásainak egy része: a nemzeti kisebbségekhez tartozó diákok nem tanulhatják idegen nyelvként a román nyelvet és irodalmat, és az új tanévig nem készül el a Románia földrajza és történelme tankönyvek fordítása sem. Az oktatási minisztérium kisebbségi főosztályának vezetője, Szócs Domokos szerint ennek oka, hogy őszig nem készülnek el a kisebbségek igényeihez igazodó új tantervek. Ehhez ugyanis előbb meg kell várni a hazai oktatási rendszerről szóló, „ötven évre visszatekintő” helyzetjelentést. **7. oldal**

Fegyelmetlen koalíciós társak

Cseke Péter Tamás

A koalíciós megállapodás ellenére kicsi a valószínűsége annak, hogy az ülészak végéig a parlament elfogadja a romániai kisebbségek jogállásáról szóló törvényt – jelentette ki lapunknak Varga Attila. A képviselőház emberi jogi szakszabálybizottságának RMDSZ-es tagját arról faggattuk, hogy a testület mikor tűzi napirendre a jogszabály vitáját. Mint ismert, a tervezetről a bizottságnak kell megfogalmaznia jelentést, amelyről a képviselőház plénuma szavaz, a testület azonban még mindig nem kezdte el a kisebbségi törvény érdemi vitáját. **Folytatása a 3. oldalon**

Az ár fúrja a benzintankot

Sokk érte a napokban a benzinkútnál tankoló gépkocsitulajdonosokat, miután az üzemanyag ára egyes terméke esetében átlépte a „pszichológiai” hatlejes

értéket. A dráguláshullámnak globális szinten sem látni a végét: valutaalapi elemzések szerint a benzin ára többé sosem vesz csökkenő irányt. **6. oldal**

Ársokk. A benzinkutaknál megjelent a hatlejes üzemanyag

Fotó: Sipos M. Zoltán

Bíróság előtt Toásó Előd

ÜMSZ-összeállítás

Nem tűzharcban halt meg 2009. április 16-án a bolíviai Santa Cruzban Rózsa Flores Eduardo, Magyarosi Árpád és Michael Dwyer, hanem kivégezték őket – írja tegnapi számában a *Népszabadság* abból az alkalomból, hogy Bolíviában megkezdődött a terrorizmusban való közreműködéssel vádolt – szovátai származású – Toásó Előd pere. A lap szerint ráadásul nem abban a szállodában történt a leszámolás, ahol azt Evo Morales elnök ügyészsége állítja, hanem vélhetően a repülőtéren, közvetlenül életben hagyott társaik elszállítását követően. **Folytatása a 2. oldalon**

Röviden

Felelősségvállalás hétfőn

Jövő hétfőn vállalhat felelősséget a parlament előtt a kormány a társadalmi párbeszédet és a tanári béreket szabályozó törvényekért – döntött el tegnap a parlament házbizottsága. A miniszterelnök magabiztosan jelentette ki, hogy a koalíciós alakulatok egyöntetűen támogatják a két jogszabályt, ezért nem tart attól, hogy kormánya elbukik a felelősségvállalási procedúrában. Erre különösképpen azután mutatkozik egyre kevesebb esély, hogy az ellenzéki Szociál-Liberális Szövetség (USL) jelezte, ez alkalommal nem szándékszik bizalmatlansági indítványt benyújtani.

Menekülteket toloncoltak vissza

Határsértés miatt két tunéziai állampolgárt toloncoltak vissza Romániába Battonyánál, egy marokkóitól pedig megtagadták a belépést Lőkősházánál vasárnap. A két tunéziai illegálisan, a zöldhatáron lépett be Magyarország területére Battonya térségében, ezért átadták őket a román szerveknek. A 37 éves marokkói vonaton szeretett volna belépni, de kiderült, hogy az olasz hatóságok korábban beutazási és tartózkodási tilalmat rendeltek el ellene, ezért őt is visszairányították Románia területére.

Kiút a cseh kormányválságból?

Václav Klaus cseh államfő (képünkön) csak akkor hajlandó elfogadni bármiféle személyi változást a prágai kormányban, ha a miniszterelnök biztosítja őt, hogy pontos terve van arról, miként működjenek tovább a kabinet. Petr Necas azért kereste fel Klauust, hogy kérje tőle Vít Bárta közlekedési

miniszter felmentését, aki pénteken egy botrány miatt nyújtotta be lemondását. Tegnap délután Alexandr Vondra védelmi miniszter ugyancsak felajánlotta lemondását arra az esetre, ha személye akadályos volna a hárompárti koalíciós kormány működésének.

Berlusconi az ügyészséget vádolja

Silvio Berlusconi olasz miniszterelnök szemmel láthatólag stratégiát váltott: eddig kitartóan elkerülte a bíróságokat, de tegnap az utóbbi két héten belül már másodszor jelent meg a törvény színe előtt az elnevezésű korrupciós perben. „Ez az igazságszolgáltatás az ország ellen dolgozik, nem pedig érte – jelentette ki újságírók előtt. – Nem értem, hogy egy miniszterelnöknek miért kell felelnie ilyen megalapozatlan és gyengeelméjű vádakra.”

Elefántcsontparton közel a rend

Alassane Ouattara megválasztott elefántcsontparti elnök főhadiszállására, az Abidjanban fekvő Golf hotelbe szállították Laurent Gbagbo volt államfőt – közölte Jean-Marc Simon, Franciaország elefántcsontparti nagykövete. Az Ouattarához hű erők tartóztatták le a volt elnököt.

Robbanás a minszki metróban

Robbanás történt tegnap a fehérorosz főváros metrójában – jelentette a RIA orosz hírügynökség. Az első jelentések két halottról és mintegy harminc sebesültről szólnak.

Bírák előtt Tóásó

Folytatás az 1. oldalról

A bolíviai hatóságok szerint fulladás miatt meghalt Magyarosi Árpád hazaszállított holttestének boncolása során kiderült, hogy valójában hét lövés érte, feltehetően térdelt, amikor lelőtték, kezén pedig nem voltak lőpornyomok, tehát ő maga nem lőtt.

Az *El País* tavaly év végén arról írt, hogy a bolíviai titkosszolgálat bérelte fel Eduardo Rózsa Florest és társait, akiket később azzal vádoltak, hogy a bolíviai elnök életére törtek. A legnépszerűbb spanyol napilap a *WikiLeakstől* kapott amerikai diplomáciai távirat-

ra hivatkozott: a La Paz-i amerikai nagykövetség egy, az esetet jól ismerő informátor beszámolóját rögzítette. Szerintük a Santa Cruz városában tömörülő ellenzék lejárata a cél.

Az amerikai nagykövetség értesülései szerint Rózsa Florest, Magyarosi és Dwyert a bolíviai titkosszolgálat emberei gyilkolták meg, majd hamis bizonyítékokat helyeztek el szállodai szobájukban. Tóásót és Tadicot állítólag azért nem ölték meg, mert nem tudtak az összeesküvésről, és szemtanúként akarják őket felhasználni a kormány igazának biztosítására. A két férfit megki-

nozták – közölte az *El País*. A cikk megjelenését követően a bolíviai kormány „pletykairásnak” minősítette, és elutasította a kiszivárogtatást.

Tarjányi Péter magyar biztonságpolitikai szakértő korábban egy televíziós nyilatkozatban azt mondta, hogy van az ügynek egy súlyos politikai szála is, hiszen az egész konfliktust az elnöki kampányban használták fel. „A jelenleg is börtönben lévő Tóásó Előd képét állandóan az elnök mellett lehetett látni a plakátokon, mintegy sugallva, hogy ő az egyik terrorista, aki Morales elnök életére kívánt törni”. ◀

Tóásó Előd egy bolíviai forradalmárral. Egy spanyol lap szerint pusztán az elnöki kampány része volt

Schmitt: társadalmi igény az új magyar alkotmány

MTI

Magyarországnak szüksége van rá, hogy húsz évvel a rendszerváltás után éljen a történelmi lehetőséggel, és a társadalomban érezhető elvárásnak megfelelően megalkossa új alkotmányát, szinte utolsóként a volt szocialista államok között – mondta Schmitt Pál magyar államfő tegnap a budapesti Országgyűlésben. A köztársasági elnök sajnálatosnak nevezte, hogy a képviselők közül néhányan távol maradtak az alkotmányozás folyamatától, és a parlament falain kívülről akarják megmondani,

hogy mit szeretnének látni a készülő alaptörvényben. (Mint arról már beszámoltunk, az ellenzéki szocialista párt és az LMP nem vesz részt a magyar alkotmányozásban.)

Schmitt véleménye szerint az alaptörvény tervezete a magyar emberek várakozásainak megfelelően határozza meg a jogrendszer alapját. A beszédet követően került sor Kövér László fideszes házelnök előterjesztői zárására, majd a kormánypárti alkotmányjavaslathoz benyújtott több mint 150 módosító javaslatról szavaztak a képviselők. A szavazás lapzártánk után is tart. ◀

Líbia nyugvópont előtt?

ÚMSZ

A NATO főtitkára szerint a líbiai konfliktust nem lehet katonai eszközökkel megoldani. Anders Fogh Rasmussen tegnap hangsúlyozta: az észak-afrikai országban kialakult válságra a líbiai népnek kell politikai megoldást találnia.

Moammer el-Kadhafi líbiai vezető elfogadta az Afrikai Unió által előterjesztett, a líbiai konfliktus lezárását célzó menetrendet, amely előírja a fegyveres felkelőkkel kötendő tűzszüneti megállapodást is – mondta Jacob Zuma dél-afrikai

elnök, miután vasárnap küldöttség élén a líbiai vezetéssel tárgyalt Tripoliban, majd tegnap Bengáziban, a Kelet-Líbiát ellenőrzés alatt tartó felkelők fellegetében folytatta közvetítő munkáját. A közvetítést azonban megnehezítheti, hogy a felkelők első számú követelése a csaknem 40 éve hatalmon lévő Kadhafi távozása. Ugyancsak követelik, hogy a líbiai vezető vonja vissza csapatait az utcákról, és tartsa tisztelben a szabad véleménynyilvánítás jogát. A felkelők azt is szövé tették, hogy Zuma Tripoliból nem utazott a többiekkel Kelet-Líbiába. ◀

Orosz–lengyel csúcstalálkozó

ÚMSZ

Bronislaw Komorowski lengyel és Dmitrij Medvegyev orosz elnök tegnap Szmolenszkben találkozott egymással. A két államfő találkozója a Szmolenszk közeli repülőgép-katasztrófa első évfordulójára időzítették, amelyben életét veszítette Lech Kaczynski lengyel elnök és kísérete. Dmitrij Medvegyev a korabeli szovjet vezetéstette felelőssé az 1940-ben történt katyni mészárlásért, amelynek során mintegy 20 ezer lengyel foglyot – katonákat, tartalékosokat, civileket – ölték meg. Az elnök hangsúlyozta: az orosz fél nem fogad el más értékelést, mert minden egyéb verzió nélkülözi a történelmi és erkölcsi alapot. Hozzátette, hogy az orosz fél folytatja a vonatkozó dokumentumok átadását a lengyel félnek, utasítására ez a folyamat felgyorsult. Komorowski a találkozó után kiemelte: a katyni vérengzésre vonatkozó teljes dokumentációt fel kell szabadítani a titkosítás alól, de megelégedéssel állapította meg, hogy az ügyben haladás észlelhető. Felhívította Moszkvát az áldozatok jogi rehabilitációjára, s emlékeztetett arra, hogy a politikai rehabilitáció az állami дума nyilatkozatával megtörtént. A jogi rehabilitáció elől azonban az orosz katonai ügyészség elzárkózott, amikor lezárta az ügyet 2004-ben. A lengyel elnök arról is szólt, hogy országa szeretné megkapni a Lech Kaczynski elnököt szállító, tavaly április 10-én Szmolenszknél balcsent szenvedett repülőgépet „fekete dobozai” által rögzített felvételek eredetijét. ◀

Ismét rengett a föld Japánban

Hírösszefoglaló

Heves, 7,1-es erősségű földrengés rázta meg tegnap Japán északkeleti részét, amelynek következtében a hatóságok ismét szökőárriadót rendeltek el. A földmozgás Tokióban is érezhető volt. A földrengést követően az erősen sérült Fukusima-1 atomerőmű külső területéről kimenekítették a dolgozókat, bár a reaktort üzemeltető cég közlése szerint rendellenességet nem észleltek. A japán kormány 20-ról 30 kilométerre növelte az atomerőmű körül létesített kimenekítési övezetet – közölte tegnap a sajtóértekezletén Edano Jukio japán kormányzóvivő. Magyará-

zatként elmondta, hogy ugyan nagymértékben csökkent egy nagyobb, újabb radioaktív szivárgás kockázata a megsérült atomerőműben, de a csekély mértékű sugárzás hosszabb távon káros lehet. A tokiói kormányzat mostantól kitelepíti azokat a lakosokat, akiket évi 20 millisievertnyi sugárterhelés ér. A Greenpeace nemzetközi környezetvédő szervezet korábban saját mérései alapján követelte, hogy a japán kormány számottevően bővítsse ki az érintett övezet határát. A Greenpeace szerint a mért szintek elég magasak ahhoz, hogy az ott élők a még elfogadható maximális éves sugárzási dózist hetek alatt megkapják. ◀

Japánban a földrengés áldozataira emlékeznek. Ismét kiűritették az erőművet

Erődemonstráló jelöltek

Emil Boc, Vasile Blaga és Theodor Paleologu pályázik a PD-L elnökségére

M. Á. Zs.

Nem férték el Emil Boc támogatói tegnap a Demokrata-Liberális Párt (PD-L) központi székháza előtti lépcsősoron, amikor a hivatalban levő miniszterelnök leadta pályázatát egy újabb pártelnöki mandátumra. Az erődemonstráció elsősorban legfőbb ellenfelének, Vasile Blagának szólt, aki alig egy órával később jelent meg csapatával. Bár a PD-L főtítkárnak támogatói között is akadtak az országos politikában ismert személyiségek, számuk lényegesen kisebb volt, a Blaga-csapat elfért a párt sajtótájékoztatóinak helyet biztosító teremben. A május 14-i tisztújítás harmadik jelöltje, Theodor Paleologu volt művelődésügyi miniszter harmadmagával, pipázva jelent meg, tudva, hogy ő csak színfolt lehet a két nagyágyú küzdelmében.

Boc elsődleges célja a hatalmon maradás

„Itt a Demokrata-Liberális Párt központi székházának lépcsősorán, ahol alakulatunk minden győzelmét ünnepeltük, jelentem be indulásomat egy újabb pártelnöki mandátumra” – fogalmazott tegnap válogatott támogatói körében Emil Boc kormányfő. Elmondta, elsődleges céljának a párt hatalmon maradását és a 2012-ben esedékes helyhatósági és parlamenti választások megnyerését tartja. Hozzátette: tudja, hogy mit kell tenni e két cél eléréseért. „Olyan csapattal pályázom, amely szervesen ötvözi az érettséget a fiatalos lendülettel, a tapasztalatot a felelősséggel. Meggyőző-

désem, hogy eddig azért tudtunk sikeresek lenni, mert csapatként dolgoztunk, mindenki saját szakterületének és tapasztalatának legjavát adta” – kampányolt Boc.

Blaga ritmusváltása

„Elsősorban azért indulok a pártelnöki tisztségért, mert meg vagyok győződve arról, hogy a PD-L-nek változásra, ritmusváltásra, új szemléletre van szüksége” – indokolta jelöltségét Vasile Blaga, a nagyobbik kormánypárt Bihar megyei politikusa. Hozzátette: húsz éve dolgozik a PD-L-ben, amelyet úgy szeret, mint saját családját, és hisz annak politikai jövőjében. Blaga jelezte, hogy már ma elkezdte kampányát, első-

Theodor Paleologu

ként a PD-L bukaresti szervezeteit látogatja meg. Hangsúlyozta, hogy azokat a megyéket sem kerüli el, amelyek nyíltan ellenfelei neki, és Emil Boc mellett kötelezték el magukat.

A pipázó Paleologu

Theodor Paleologu volt művelődésügyi miniszter jelent meg harmadikként a PD-L jelöltigazoló bizottsága előtt, fogalmazása szerint bár indulása csak hangulatoldó, a programjában foglaltak komoly témákat érintenek. „A nyilvánvaló kisebbségben levő pályázók nyugodtságával fogalmaztam meg programomat, amelynek érdeme, hogy megszólítja a párt azon rétegeit, akikhez

Vasile Blaga

soha, vagy csak ritkán szól a hivatalos vezetés” – fogalmazott a pipájából pöfkelő Paleologu. Hozzátette: támogatói között nincsenek miniszterek, képviselők, szenátorok és megyei elnökök. „Elsősorban polgármesterekre és helyi tanácsosokra támaszkodom, ami azt bizonyítja, hogy pályázatom a kisember érdekeit tartja szem előtt” – mondta el Paleologu. A tegnap reggeli órákban a volt művelődésügyi miniszter a párt országos vezetőségétől kért és kapott külön engedélyt arra, hogy megpályázhassa az elnöki tisztséget, ugyanis a PD-L alapszabályzata minimum ötéves párttagságot írt elő a jelöltek számára, amivel Paleologu nem rendelkezik. ◀

Emil Boc

Fotók: Tofán Levente

Rácz ismét polgármester, és az RMDSZ-re mutogat

Kovács Zsolt

Visszakapta polgármesteri jogkörét a múlt pénteken szabadlábba helyezett Rácz Károly kézdivásárhelyi városgazda – jelentette be tegnap György Ervin Kovászna megyei prefektus. Hozzátette: a kézdivásárhelyi előjáró ellen korrupció gyanúja miatt indított eljárás nem összeférhetetlen a városvezetéssel. Rácz Károly tegnap megjelent hivatalában, és szabadulása után első ízben tartott sajtótájékoztatót. Itt kifejtette, a következő időszakban fényt szeretne deríteni arra, hogy mi áll a letartóztatása háttérében. Leszögezte: az Országos Korrupcióellenes Igazgatóság (DNA) által összeállított nyomozati anyagban lévő állítások nem helytállóak. Szerinte alaptalanul tartották fogva szinte egy hónapig, amit az is bizonyít, hogy a brassói ítéletlábla szabadlábba helyezte őt, amit a sepsiszentgyörgyi bíróság folyamatosan elutasított. „Ami biztos, elvesztettem egy barátot (a feljelentő Áda József – szerk. megj.), viszont rengetegen álltak melém, mert bíztak az igazságban” – nyilatkozta Rácz Károly, aki hozzátette: a barátjának vélt személy „kést ütött a hátába”. A kézdivásárhelyi polgármester

szert az őt feljelentő helyi vállalkozó, Áda József három hónapja a DNA-val közösen tervezte ki a csapdát. Rácz továbbra is azt állítja, hogy csak kölcsönt kért a barátjának hitt személytől, és állítása szerint az ügyészség megtagadta tőle, hogy bizonyítékként használja telefonos lehallgatásainak teljes anyagát, vagyis csupán a beszélgetés részleteit hozzák fel vádként ellene. „Ez egy olyan ügy, ami nem személyem ellen szól, hanem politikai támadás” – jelentette ki Rácz, akinek továbbra is meggyőződése, hogy az eset mögött az RMDSZ áll. „Erről hamarosan részleteket is közlök, amint bizonyítékokat tudok felmutatni” – mondta Kézdivásárhely polgármestere, aki azt állítja, már 2008-as megválasztása után kapott fenyegetéseket, hogy vagy beáll az RMDSZ-be, vagy el kell hagynia a várost. Kulcsár Terza József, a Kovászna megyei MPP elnöke a sajtótájékoztatón kifejtette: neki is meggyőződése, hogy Rácz politikai fogdában ült. Szerinte az igazságszolgáltatásnak ebben az ügyben arról kell döntenie, hogy bűncselekmény-e az, ha a polgármester olyan személytől kért kölcsön pénzt, akinek cége szerződésben áll az önkormányzattal, vagy sem. ◀

RMDSZ: fegyelmezetlenek a kormánykoalíciós társak

Folytatás az 1. oldalról

Varga Attila ezt részben azzal magyarázza, hogy nem működik a koalíciós fegyelem: ha a vita megkezdődik, az a veszély áll fenn, hogy a bizottság demokrata-liberális tagjai az RMDSZ elképzeléseinek kárára módosítják a jogszabályt. A politikus konkrét példára alapozza aggodalmait. Tájékoztatása szerint az emberi jogi bizottságnak múlt héten kellett véleményeznie Mircea Giurgiu független képviselő tanügyi törvényt módosító javaslatát, amelynek értelmében – a jelenlegi jogszabállyal ellentétben – a kisebbségekhez tartozó diákoknak is románul kell tanulniuk az ország történelmét és földrajzát. „Természetesen negatívan kellett volna véleményeznünk ezt az indítványt, ám a demokrata-liberálisok nem jelentek meg kellő számban az ülésen. Mivel fennállt a veszély, hogy az ellenzék elfogadja a javaslatot, én inkább eljöttem az ülésről, így a bizottság nem volt döntőképes” – magyarázta a képviselő. Varga Attila tájékoztatása szerint az sincs tisztázva még, hogy honnan folytassák a bizottságban a törvény vitáját. „A szabályzat szerint ott kellene folytatni, ahol abbahagytuk: az oktatási fejezet végé-

től. Ám attól tartok, hogy néhány kormánypárti kolléga is azt szavazná meg, hogy kezdjük előlről az egészet” – mondta a képviselő.

Az RMDSZ képviselőházi frakciója múlt kedden tájékoztatta Emil Boc kormányfőt a törvénynevelési kapcsolatos aggályokról. Felvetették azt is: ha a jogszabály vitája ennyire nehézkesen indul be, a kormány vállaljon érte felelősséget a parlament előtt. „Emil Boc megígérte, hogy fegyelmezni fogja a párttársait. A felelősségvállalásról azonban nem mondott semmit” – számolt be lapunknak Varga Attila. A miniszterelnök vélhetően azért hallgatott, mert pártbeli kollégái határozottan ellenzik, hogy a kisebbségi törvényt felelősségvállalással fogadják el. A PD-L szóvivője, Sever Voinescu, illetve női tagozatának vezetője, Sulфина Barbu is ilyen értelmű nyilatkozatokat tett a hét végén Csíkszeredában.

Máté András képviselőházi frakcióvezető lapunknak megerősítette: a demokrata-liberálisok fegyelmével valóban gondok akadnak, s ez a koalíció szintjén is vita tárgya. „Emil Bocnak be kell bizonyítania, hogy van autoritása a pártjában. Ha ez nem sikerül, akkor ott vagyunk, ahol a part szakad” – fogalmazott a politikus. ◀

Erdély, az újkori Szodoma

Salamon Márton László

„Ebben a pusztuló Szodomában ólomlábu Lótók járnak, akik összebújnak titkukat őrző öregek módjára, kik nem akarják hinni, hogy inaikból elillant az erő. (...) Akik kacagva odadobják legszebb virágukat a

múltnak. De a fiatalság vonata robog és dala száll, temetőktől temetőig hiába várnak vén halotti árnyak. (...) Boldog, új himnusza ez az erőnek, a céltudatos és öntudatos előretörésnek. Mögöttük sóbálynok maradoznak el, akik visszanéztek, pedig sem megállni, sem visszanézni nem lehet. A sorból kiálló feje felett sötét rebbenéssel csap át az idő.”

Egy két világháború közötti, elfeledett fiatal erdélyi költő, Kovács István szavai ezek. A költő verséről, akinek – mint oly sok más társának – nevét nem őrizte meg az idő, az Erdélyi Fiatalok kolozsvári folyóirat 1932-es évfolyama tesz említést. A vers címe: Szodomában. Az ószövetségi bűnös város nevét Kovács Erdélynek adja, annak a magyar Erdélynek, amely az első világháborút követő békeszerződések után oly nehezen ocsúdik. A fiatal költő az apák bűneiről ír, „a bálványozott múlt fekete hibáiról”, amelyek „sötét felhőként tornyosulnak” a fiúk feje fölé. Annak a generációnak a feje fölé, amelynek „válló, szürkére nyílt szemei izzó irigységgel feszülnek a múltba”, annak öntudatlan, de boldognak hitt ideológiájába. „Irigylik apáikat a múltért, és kívánják, hogy vagy akkor, vagy soha éltek volna.” A monarchia romjaira meredő sóbálynoknak nevezi tehát az öregek „bűnös” generációját, a korabeli Erdély haladó ifjúságához hasonlóan, Kovács István, aki költői eszközökkel fejt ki azt, amit a két világháború közötti hivatalos magyar (erdélyi és magyarországi) politika nem akart, nem mert, nem tudott kimondani. Azt, hogy Erdély elvesztéséért nem elsősorban a nagyhatalmak, nem a nemzetközi konspiráció, és még csak nem is a világháború hadi végkimenetele okolható. Hanem mi magunk, az ostoba nagyhatalmi gőg és az idők szavának meg nem értése.

Ma ismét elkövetjük ugyanezeket az „öreg hibákat”, és megzavarodva próbáljuk menteni és szépíteni a dicsőnek hitt, de romba dőlt múltat. Fiatal (demokrata) vállakon öreg fejek beszélnek a nemzet nagyságáról, a régi dicsőség visszaszerzéséről, az elégteltről.

Újabb Szodomát építünk, hogy aztán újabb kori pusztulásunkért is magunk helyett másokat okoljunk. Miközben sóbálynokként meredünk az ismét elvesztett Erdély romjaira...

Román lapszemle

Közel kilenc százalékkal csökkent a közúti balesetek száma idén, a tavalyi év hasonló időszakához képest. A balesetek nyomán bekövetkezett elhalálozások részaránya több mint húsz százalékkal, a súlyosan sebesülteké pedig 9 százalékkal esett vissza. A legtöbb balesetet a gyorsajtás okozza – derül ki az Országos Rendőr-főfelügyelőség hivatalos adataiból. (Adevărul) ▶ Folytatja az elbocsátásokat az állami szektorban a kormány. A kabinet terve szerint hamarosan tovább karsúsítják a bányaiipart, az energetikai ágazatot és a honvédelmet. (Curierul național) ▶ Emil Boc kormányfő a Déva–Szászváros közötti autópálya építőttelepének felavatásán egy kotrógép vezetőfülkéjébe szállt, miután zakóját egy őrző-védő tisztnak, nyakkendőjét pedig Anca Boagiu közlekedési tárcavezetőnek adta át megőrzésre. A miniszterelnöknek, nem kevés kínlás után, sikerült egy markolónyi földet kiemelnie és beleüritenie egy teherautó rakterébe. (Jurnalul național)

Tizenévesek torz portréja

Rendkívül aggasztó tény, hogy a romániai fiatalok intoleránsak, idegenyűlölők és antiszemiták – állapították meg a Soros Alapítvány által iskolások körében végzett felmérés szerzői.

Bogdán Tibor

► Közel hatezer tagú mintacsoporthal dolgozott legfrissebb közvélemény-kutatásában a Soros Alapítvány, amely az ország 86 iskolájában vizsgálta meg, milyenek is ígérkeznek a következő nemzedék tagjai.

Idegenyűlölők, demokraciellenesek?

A felmérés következményei aggasztóak, mindenképp az előtt azért, mert egyebek között kiderült: minél gondosabb nevelésben részesült otthon a fiatal, annál nagyobb ellenszenvvel viseltetik a másság, a különféle kisebbségek, konkrétan például a románok iránt. A megkérdezett

tek több mint 60 százaléka nem szeretné, ha szomszédja roma etnikumú lenne, ugyanennyien utasítják el az AIDS-esek közelségét is, több mint 70 százaléka ódzkodik a szexuális kisebbségek szomszédságától.

Hasonló türelmetlenség mutatkozik meg részükre más vallási vagy etnikai kisebbségekkel szemben is. Így 42 százalék idegenkedik a muzulmán vallásúaktól, 36 százalék a magyarokat, 34 százalék pedig a zsidókat nem szereti.

Az iskoláskorúak több mint fele évente néhányszor elmegy a templomba, 42 százalék naponta imádkozik és 70 százalék hisz a túlvilági életben. Furcsán viszonyulnak a mai fiatalok a demok-

ráciához is. A felmérés adatainak megfelelően több mint egynegyedik úgy véli, a demokrácia nem tesz jót Romániának (érdekes módon, korábbi felmérések alapján a felnőtteknek mindössze 16 százaléka osztja ezt a véleményt); 19 százalékuk pedig kifejezetten a romániai demokrácia működésével elégedetlen. De még aggasztóbb az a tény, hogy 40 százalék egyenesen üdvözlözné a katonai diktatúrát (a felnőttek 26 százaléka értékeli ugyanígy). A mintacsoporthoz tartozó tagjainak egyharmada üdvözlözné erős kezű vezetőt az ország élén.

A „jó állampolgár” – tizenéves szemmel

Furcsa fogalmat alkotnak az iskoláskorúak arról is, hogy milyenek kell lennie a jó állampolgárnak. Több mint felük, 53 százalék azt állítja, ehhez elegendő a törvények tiszteletben tartása, 39 százalék pedig fölösle-

gesnek tekinti a társadalmi vagy politikai elkötelezettséget. A megkérdezettek 43 százaléka sohasem vállalt semmiféle önkéntes munkát, 69 százaléka nem sportol aktívan, nem tagja egyetlen sportklubnak sem, és több mint 50 százalékának meggyőződése, hogy soha nem lesz egyetlen pártnak sem a tagja.

Igen érdekes a korosztályok szerinti arányszámok alakulása. Az arra vonatkozó kérdésre, hogy büszke lehet-e valaki románságára, a VIII–IX. osztályosok túlnyomó része, több mint 62 százaléka határozottan igenel válaszolt, 38 százaléka állította ennek ellenkezőjét. Jóval kevesebben vélekednek azonban így az érettségi előtt álló XII. osztályosok közül. Mindössze 54 százalékuk büszke román nemzetiségére.

A felmérésből az is egyértelműen kiderült, hogy a külföldön munkát vállaló szülők Romániában maradt gyer-

mekei gyengébb eredményeket érnek el az iskolában a teljes körű családban nevelkedő társaiknál. A különbség leginkább a magasabb színvonalú oktatást nyújtó iskolákban mérhető le. A probléma már csak azért is súlyos, mert a romániai háztartások 15 százalékánál legalább egy családtag Románián kívül keresi meg kenyerét. A Világbank legutóbbi adatainak megfelelően 2,8 millió román állampolgár, vagyis a teljes lakosság több mint 13 százaléka dolgozik külföldön. A Soros Alapítvány közvélemény-kutatásából pedig az is kiderül, hogy a romániai iskolások legalább egyegyedének legalább egyik szülője a határon túl vállalt munkát. Meglepő és többféleképpen értelmezhető a felmérésnek az az adata is, amelynek megfelelően az idegenyűlölés és az intolerancia éppen azoknál a gyermekeknél a legerősebb, akiknek valamely családtagja külföldön dolgozik.

Összegezve

Összefoglalva: mindennek alapján az elkövetkező romániai nemzedék kevésbé lesz büszke románságára, a parlamentnek, a választásoknak túl nagy fontosságot nem tulajdonító erőkezű vezető, esetleg a katonai diktatúrát támogatja, a fokozott állami szerepvállalás híve lesz. Mélyszélesen elégedetlen lesz a romániai gazdasági, politikai, társadalmi élettel, Mereven elutasítja a másságot, a szexuális és etnikai kisebbségeket, elsősorban a románokat, a magyarokat és a zsidókat, a legnagyobb mértékben megbízik viszont az egyházban. Amely egyébként az egyetlen intézmény lesz egy olyan társadalomban, amelyben népszerűség tekintetében a jogállam intézményei – a politikai pártok, a kormány, a parlament és az államelnöki hivatal – hitelességük tekintetében a mélypontra süllyedtek. ◀

Ötven éve történt: ember a világűrben!

Ma van fél évszázada, hogy az ember kilépett a világűrbe. Egy orosz (akkoriban: szovjet) fiatalember, a 27 éves Jurij Gagarin a világon elsőként űrhajójával megkerülte a Földet – 1 óra 48 percet töltött a kozmoszban.

Gy. Z.

► A szocializmus és vezető ereje, a Szovjetunió világraszóló győzelmét ünnepezték 1961. április 12-én Moszkvában és – ahogy akkoriban a szocialista országok közösségét nevezték – a békétáborban: ember a világűrben! Sőt: szovjet ember a világűrben! Politikusok és publicisták úgy értékelték a valóban korszakos teljesítményt, mint az új világrend diadalát az elnyomó rezsimekkel szemben. A második világháború után a két vezető nagyhatalom, az Egyesült Államok és a Szovjetunió hatalmas versengésbe kezdett – ma már kimondhatjuk: a világhatalom kizárólagos birtoklásáért.

Nagyhatalmak versenyfutása

Figyelmeztető jel volt, hogy az 1940-es évek végére Moszkva is az atombomba birtokába jutott, s mert kiváló kommunista vezetők olyan iránymutató jelszavakat dobtak be a mindennapi használatba, mint például a „határ a csillagos ég”, ezt ezúttal szó szerint lehetett érteni. A világháború két nagy győztes hatalma egyébként is magáénak tudhatta Hitler kiváló rakéta- és űrkutató mérnökeit, így aztán megkezdődhetett a versenyfutás

a kozmosz meghódításáért. (Ne feledjük: ekkor már Amerikában tevékenykedett Werner von Braun, a penemündei varázsló, aki a Londont is bombázó V1 és a V2 rakétameghajtású szárnyas bombák megalkotásában jeleskedett, s akit napjainkban az amerikai űrkutatás atyjának neveznek. Vele volt mentora, a nagyszabedű születésű – a budapesti orvosi után a kolozsvári egyetem matematika-fizika karán is tanulmányokat folytató – erdélyi szász Oberth Hermann, aki haláláig kitűnően beszélt magyarul: az ő számításait, amelyek az 1930-as években születtek, használta fel a NASA a későbbi Hold-utazások során.)

Ekkor azonban a szovjetek egy lépéssel mindig előrébb jártak. Szenzációszám- ment 1957 szeptemberében az első sputnyik, azaz műhold, majd a legelső élőlény, amely világhírnévre vergődött: Lajka kutya, amelynek szomorú sorsáról (miután befejezte küldetését, a légkörbe belépve űrkapszulájával együtt elégett) annak idején nem számolt be a sajtó. A történelem első „páros űrutazása” már szerencsés véget ért: Bjelka és Sztrelka már szerencsésen visszatérhetett a Földre. A szovjetek összesen 43 kutyával végeztek űrkísérleteket, mielőtt elérkezettnek látták

Ember a kozmoszban! Az első űrhajós: Jurij Alekszejevics Gagarin

az időt, hogy ember is eljuthat a kozmoszba.

Szenzáció történt

1961. április 12-én a rádióban megszólalt a legendás bemonó, Levitan érces hangja, aki a második világháború végét is bejelentette: „Gavarit Maszkva! Zgyesz vszjo radiosztanciji Szavjet-szkava Szajuzal!” (Moszkva beszél! Itt a Szovjetunió összes rádióállomása!) Majd közölte, hogy Jurij Alekszejevics Gagarin moszkvai idő szerint 9 óra 7 perckor útnak indult a Voszток-1 űrhajó – tegyük hozzá – ágyúgolyó alakú kabinjában, óránként 28 ezer kilométeres sebességgel, 181 és 327 kilométer közötti magasságban egyszer megkerülte a Földet, majd 11 óra előtt 5 perccel Szaratov közelében ejtőernyővel ép-ségben földet is ért. Az eseményről utólag értesült a vi-

lág, ami nem is volt szokatlan, hiszen a Szovjetunióban a ritka kivételtől, mint például a Szojuz–Apollo, inkább propaganda, mint tudományos célokat szolgáló közös szovjet–amerikai űrutazástól eltekintve soha nem jelentettek be előre a kísérleteket, csak miután sikerült a visszatérés. (Volt két tragikus baleset is: Vlagyimir Mihajlovics Komarov 1967 áprilisában a Szojuz-1 fedélzetén tizenegyszer került meg a Földet, de visszatéréskor fékezés nélkül becsapódott; 1971 júniusában pedig a Szojuz-11 sima leszállása után a mentőegységek holtan találták a kabinban a háromtagú személyzetet – ez intő jelnek számított.) Gagarin űrrepülésének híre azonban egyértelmű szenzációként jártak körbe a világot, miként az újabb szovjet teljesítmények: az első páros űrrepülés (Andrijan Nyikolajev és Pavel

Popovics a Voszток-3 és 4 fedélzetén), az első űrhajós nő (Valentyina Tyereskova a 6-os sorszámot viselő Voszтокokkal; az ő nevéhez fűződik az első „űrbébi” is, miután férjhez ment Nyikolajevhez).

Rejtélyes halál

Jurij Alekszejevics Gagarin, a szovjet légierő 27 éves pilótája tehát új korszakot nyitott az emberiség történetében, azóta április 12. az űrhajózás napja. A legenda szerint az űrhajózási állami bizottság a rajt napjának reggelén még German Tyitovot jelezte ki pilótának, de Nyikita Szergejevics Hruscsov, a kommunista párt főtitkára bekérte a jelöltek tablóját, és Gagarin képere bökött: „Ő repül!” – mondta. Tyitov végül másodikként járt az űrben. A Gagarinról szóló szenzációs hírt a szovjet propaganda alaposan kihasznál-

ta a kommunista rendszer felsőbbrendűségének bizonyítására. A világ első űrhajósát ezredessé léptették elő, megkapta a Szovjetunió Hőse címét és a Lenin-rendet is. Gagarin afféle két lábon járó propagandafegyverként betutazta az egész világot: a nyílt arcú, egyszerű és szerény fiatalember mindenhol rokonszenvet keltett.

A szovjet propaganda már említett fölösleges titkolózásának következményeként azonban még ma is akadnak, akik kétségbe vonják, hogy egyáltalán repült-e Gagarin, és elsőként repült-e, vagy csak elsőként érkezett olyan állapotban vissza, hogy fogadni lehetett a Vörös téren. Akár így volt, akár nem, a közvélemény szemében már mindörökké ő marad az első ember a világűrben. Halálának körülményei máig titokzatosak, noha a napokban nyilvánosságra hozták a vizsgálat dokumentációját: 1968. március 27-én egy – úgy mond – rutinrepülés során a Kaukázusban szerencsétlenül járt, lezuhant. Alekszandr Sztjepanov, az orosz elnöki levéltár egyik osztályvezetője ismertette a baleset körülményeit vizsgáló bizottság jelentését. Eszerint „az esemény körülményeinek és a nyomozás anyagainak elemzéséből kiindulva a katasztrófa legvalószínűbb oka egy meteorológiai szonda kikerülését célzó hirtelen manőver volt. Vagy – ami kevésbé valószínű – a manőver azt szolgálta, hogy a repülőgép ne hatoljon be a felhőzet felső rétegébe”. A jelentés szerint a repülőgép ezt követően irányíthatatlanná vált és lezuhant. Gagarint a Kreml falába temették el. ◀

Lap-top

A nap címe. A román diák portréja: rasszista és a diktatúra híve, *Evenimentul zilei*.

Magyarázat. A Soros Intézet megbízásából nyolcvanhat iskolában készített felmérés ijesztő képet fest a tanulók gondolkodásáról, intoleranciájáról. Háromnegyedük nem lenne szomszéd más nemi irányultságú személyekkel, közel kétharmaduk hallani sem akar AIDS-esekről és cigányokról. A muszlim hitűek (42 százalék) után a magyarokat (36 százalék) és a zsidókat (34 százalék) kerülnék el leginkább. Ez van – ezt kell nem szeretni. (Persze nagy valószínűséggel állítható, hogy a románok sem sokkal kedveltebbek a magyar diákok körében.) Minden magyarázat felesleges.

Sem le, sem fel. Dan Voiculescu szenátor, a felsőház alelnöke ismét kilátásba helyezte Traian Băsescu államelnök felfüggesztését (a *Cotidianul* szerint). Mégpedig arra az esetre, ha az elnök nem mondhatja le Laura Codruța Kövesi országos főügyészt, miután az sajtónyilvánosságra hozott információkat egy bűnperről. Tippünk: nem lesz sem lemondás, sem felfüggesztés.

Még jobban megnyugodtunk. A *Slate* francia portál besorolása szerint a Nagy-Románia Párt már nem képes „meghódítani” a választókat, eltérően más szélsőjobb alakulatoktól, amilyen a magyarországi Jobbik vagy a bulgáriai Ataka. (A *Cotidianul* szerint is ezek a sztárok.) A végék tudorának pártjához hasonlóan rosszul állnak a brit, az ír, a portugál, a spanyol, a belga és a cseh jobbszélsők is.

Helyzetkép. Mi sem jellemzi jobban az évezred kezdetének Romániáját, mint a hír a *Jurnalul național* hasábjain: több fővárosi templom udvarán szabályos tömegtülekedés tört ki, miután elterjedt, hogy a hívők mindegyike (akinek jut) kap két halat. Az éjszakai sorállás után még azok sem távoztak elégedetten, akiknek jutott az ajándékból, a hal ugyanis meg volt bűdösödve. Állítólag az emberbaráti akció mögött egy párt állt.

A nap állírá. Crevedian hivatásos tüntetők ingyen záptojásokért állnak hosszú, rendezetlen sorokban.

Minden napra egy mondat

„A szerelem nagy és egyetlen eredetisége, hogy a szerelmes nem tudja megkülönböztetni a boldogságot a boldogtalanságtól.” Emil Cioran

Bitók, botrányok, bumerángok

Hogyha a csíkszeredai Csibi Barna, pénzügyi ellenőrként, öt éven át minden áldott nap rábukkan egy fekete munkát végző cégre és keményen megadóztatja, aligha támad olyan hírneve, mint amikor Avram Iancu bábujának utcaszínházi szerepeltetésével, fekete ruhában és fekete bakancsban végezte el az általa szabadidősnek és vélemény-szabadságon alapulónak mondott munkálkodását az egyik legnagyobb becsben tartott román történelmi személyiségen.

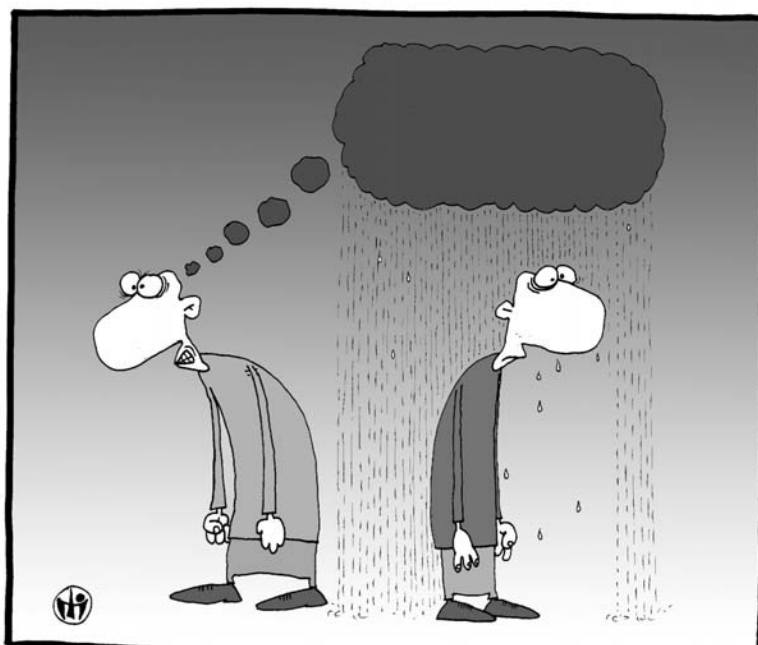
Léven jómagam is csíkszeredai, az elmúlt napokban többféle az országban megkérdeztek tőlem, főleg magyarok és kevésbé románok, hogy: vajon épeszű ez az ember? Beszámítható? Azután faggattak arról is: nem gondolom, hogy a nacionalista románok beépített ügynöke, aki mindig akkor lép akcióba, amikor a nagypolitikában valamiféle, a romániai magyarok számára ugyan csak hasznos jogszabályt kellene elfogadni?

Bevallom: nem ismerem jobban Csibi Barnát, mint bárki más. Soha életemben nem beszéltem vele,

Székedi Ferenc

Sötét gondolat

Horváth István

Legalább a látszatot

SZELLEMLIDÉZÉS

El voltam készülve minden bajra és szörnyőségre. De bármilyen sötétben láttam is a jövőt, az események minden képzeletet felülmúltak. Ami történt, azt így tudnám legtömörebben összefoglalni: a konzervatív párt a forradalmárok leggyűlöletesebb módszereivel torolja meg sérelmeit, és igyekszik eloszlatni aggodalmait. És csakugyan: ha ehhez foghatót keresünk, egészen a Népjóléti Bizottmányig meg a jakobinus rémuralomig kell visszamennünk a történelemben. De a Rémuralom a legalitás látszatát meg az emberi becsület minimumát legalább tiszteletben tartotta, ezek viszont semmit sem tartanak tiszteletben. (...) Még ennél is fájdalmasabb látni, hogyan tapsol a nemzet nagyobbik része, és miközben annak örül, hogy végre ő az úr, észre se veszi, hogy rabláncra fűzik. Mindez napnál is világosabban mutatja, mennyire lezüllött ez a nép a Lajos Fülöp által meghonosított korrump politikai rendszerben, s hogy micsoda iszonytató félelmet keltett az esztelen februári forradalom ezekben az eltunyult emberekben, akik már bármit készségesen elfogadnának, bármit lelkesen támogatnának, feltéve, hogy a köreiket zavaró vagy fenyegető szocializmus szellemalakja minél hamarabb eltűnjön a porondról. (...) A mostani kormány (...) kötve hiszem, hogy a közeljövőben megbukna, hacsak nem lesz önmaga a vesztének okozója. Bukásához az kell, hogy a túlkapások, a háborúk és a korrupciós ügyek elfeledtessék az országgal, hogy mennyire rettegett a szocialistáktól, ehhez azonban idő kell, nagyon sok idő.”

Alexis de Tocqueville levelezéséből (angol fordítójának).
Fordította Ádám Péter

A legcsavarintosabb paragrafus

Az utóbbi időben Romániában szinte naponta olvashatunk-hallhatunk az írott és sugárzott sajtóban korábbi Guinness-csúcsokat döntőgető románokról. Megtudhattuk például, hogy minálunk készül a világ legnagyobb lepénye, legmagasabb tortája, legtöbb személyes babfőzeléke, gulyása, leghatalmasabb szilvaizes pulisztkája, no meg leghosszabb kolbásza (utóbbit rekordként történt hitelesítése után nyilvánvalóan kerítésfonásra használták fel).

Talán ez az oka annak, hogy elsikkadni látszik az igazi román bravúr, amit aligha pipálnak le egyhámar: kies országukban ókumulálták ki ugyanis a világ legcsavarintosabb paragrafusát. Egészen pontosan azt a törvényt, amely lehetővé teszi a törvény áthágását. Aligha jár hát messze az igazságtól az, aki ezt a teljesítményt felülmúlhatatlan igazságszolgáltatási világcúcsonak nevezi. Amelynek értékét csak növeli az a – korántsem mellékes – körülmény, miszerint a törvényt szentesítő törvényt olyan miniszterelnök kabinetje ötlötte ki, aki képesítése szerint alkotmányjogász, korábbi alapfoglalkozásának megfelelően pedig alkotmányjogot oktató egyetemi tanár. (És akkor ítélezhetünk-e a politikai ellenfeleit bűnvádi dossziék nyilvánosságra hozatalával zsaroló államfőnk fölött, aki jogi végzettség helyett hajóskapitányi ismeretekkel rendelkezik?)

Mindezt figyelembe véve a jogszabály, amelynek értelmében egy csapásra hatálytalanítanak a pedagógusi béremelések jogosságát szentesítő bírósági határozatokat, már-már szépségdíjnak is mondható. Ám kihatásaiban sem utolsó, hiszen bírósági döntéseket érvénytelenít, ami szintén példátlan a nemzetközi joggyakorlatban. Romániában eddig több mint tizenöt ezer végleges bírósági ítélet mondta ki a parlament által megszavazott, az államfő által kihirdetett, azaz teljesen szabályosan elfogadott törvény alapján járó ötven százalékos béremelés jogosságát, ám fölöslegesen nyertek pert a törvényes igazukat kereső tanárok; Emil Boc mindezt most egyetlen tollvonással felülbírálta, önkényesen felső határt szabva a tanári béreknek. Mindezt pedig még felelősséget is vállal majd a parlament előtt, ahol – az eddigi forgatókönyvnek megfelelően – a padjaikban maradó hatalmi honatyáknak köszönhetően, a kormány ismét egyetlen támogató szavazat nélkül viszi keresztül akarátát. Mert Romániában így fest a hatalmi ágak romániai különválasztása, és így működnek a jogállamiság intézményei. A kérdés csupán az, hogy a romániai igazságszolgáltatás helyzetéről készülő jelentésében Brüsszel mennyire értékeli majd a román Guinness-rekordokat...

Bogdán Tibor

de szerintem a szellemi állapotával semmi baj. Ami meg a fizikait illeti, azt mindenki láthatja a sajtófotókon és az internetes filmcskéken. Hogyha nem zászólólengetősen és fekete ruhában jelenne meg a különböző vallási, népi vagy más rendezvényeken, hanem alakjára szabott székely ruhában, akkor azt mondanák róla, hogy szép szál legény. Sőt, azt is gondolom, hogy Csibi Barnának meggyőződése van. Olyan eszmerendszere, amelynek egyik sarkalatos pontja éppen az, hogy a mai médiavilágban a botránykeltés a politikai láthatóság legfontosabb eszköze.

És ezzel a hitvallásával nincs egyedül széles e honban, e nemzetben, e népben, ezekben a vármegyékben, hogy a magyarság által egykoron és ma is használt, leendő és lehetséges alapjogi fogalmak mindegyikét felsoroljam.

A politikában a volt és jelenlegi államhatárok fölött, alatt, mellett bőven találni példát ugyanis arra, hogy egyféle botránykeltéssel próbálják pótolni mindazt, amit másféleképpen nem tudnak elérni vagy megadni,

ellenségek újra- meg újra rajzolásával igyekeznek legalább elföldni a teljesnek mondott, de részleteiben mégis teljességgel elnagyolt közéleti alkotásvágyakat.

A mai médiavilágban ugyanis akarva-akaratlan valamennyien botrányfigyelők és botrányátadókká váltunk, ezért többen gondolják úgy: botrányokkal még mindig el lehet érni a politikusoktól és politikai szólamoktól megcsömrőlött, a tőlük elforduló közemberek sokaságát. Ráadásul mindehhez, még akkora erőbefektetés sem kell, mint a Csibi Barnaé. Elegendő egy-két elejtett mondat, sajtóközleményekbe ágyazott néhány adat és a hűsz esztendő tapasztalatai nyomán kellőképpen korrupcióérzékenyvé vált társadalom azonnal felkapja a fejét: már megint loptak. Ha a célzott vagy célzottak mindez ellen tiltakoznak, akkor rögtön következik a munkaheleken, a szomszédságban vagy internetes fórumokon elinduló közítélet: persze, nem ismerik el, de – ugyebár – szél fúvatlan nem indul. Ha viszont hallgatnak és legyintenek, hogy alaptalan vádakkal semmi

A politikai botránykeltés tehát sohasem véletlenszerű, hanem tudatosan megtervezett kommunikációs stratégia része.

kell, mint a Csibi Barnaé. Elegendő egy-két elejtett mondat, sajtóközleményekbe ágyazott néhány adat és a hűsz esztendő tapasztalatai nyomán kellőképpen korrupcióérzékenyvé vált társadalom azonnal felkapja a fejét: már megint loptak. Ha a célzott vagy célzottak mindez ellen tiltakoznak, akkor rögtön következik a munkaheleken, a szomszédságban vagy internetes fórumokon elinduló közítélet: persze, nem ismerik el, de – ugyebár – szél fúvatlan nem indul. Ha viszont hallgatnak és legyintenek, hogy alaptalan vádakkal semmi

értelme vitázni, akkor megint csak érkezik a válasz: persze, mert lapulnak mint az a bizonyos valami a fűben.

A politikai botránykeltés tehát sohasem véletlenszerű, hanem tudatosan megtervezett kommunikációs stratégia része. Hiába is próbálja bizonyítani bárki, hogy Csibi Barnát éppen március 15-ének hajnalán fogta el a friss székelyföldi történelmi performansz ellenállhatatlan vágya, inkább az hihető, hogy kommunikációs hatásbecslések előzték meg a szalmatömés és a bitófa állítás legmegfelelőbb időpontját. A botránykeltés csak akkor ösztönszerű cselekedet, ha valakinek vonaton, autóbusszon vagy a piacon lopják el a pénztárcáját. Amikor viszont más pénzek körül próbálnak közbotrányt kialakítani, akkor minden lépés előre megtervezett.

Hogy ezek a nyilvános tetemrehívások nem mindig vezetnek a várt eredményekhez és a stratégiai csomagokból előlaphatók olykor váratlan bumerángthások is? A társadalom, szerencsénkre, nem csupán ráolvasás vagy vezényszavak alapján működik és botrányokon innen vagy túl, a legtöbb amit tehetünk: folyamatosan küzdeni azért, nehogy így legyen.

Az ár fúrja a benzintankot

Az IMF szerint az üzemanyag drágulása örökre megállíthatatlan marad

ÜMSZ-összeállítás

► Két rossz hír köszöntött hétvégén a romániai autósokra. Az első, hogy a benzin ára néhány típus esetében átlépte a hatlejes „pszichológiai” küszöböt, a második, kevésbé megnyugtató pedig az, hogy a Nemzetközi Valutaalap (IMF) is megerősítette: az üzemanyag drágulási tendenciája már sosem fordul vissza.

Bár a sokkhatás maradéktalanul érvényesült, valójában egyik fejlemény sem érkezett váratlanul, miután az olaj világgazdasági ára már hetek óta meredek emelkedést mutat, amelyet az Észak-Afrikában és a Közel-Keleten kitört forrongások tovább táplálnak. Ráadásul arra utaló jel sincs, hogy a világ olajszomszaga csillapodna, épp ellenkezőleg: az IMF frissiben arra figyelmeztette a kormányokat, hogy fel kell készülniük az üzemanyag-termelés globális visszaesésére és az árak emelkedésére. Ezt tovább erősítik a fejlődő országok növekvő szükségletei is. A Reuters adatai szerint a kőolaj hordónkénti ára világszinten 28 százalékos drágulást mutat január óta, ez a növekedési arány az egy évvel ezelőtti szinthez képest viszont már eléri a 49 százalékos.

„Igyekvő” románok

Bár a drágítás elválaszthatatlan a világgazdasági fejleményektől, a Ziarul Financiar által idézett európai statisztikákból kiderül: a romániai olajtársaságok élen járnak az árak felfelé srófolásában – itt az elmúlt négy hónapban sokkal nagyobb méretű árnövekedést produkáltak, mint az olyan, nyersanyagokban sokkal szegényebb országokban, mint Ausztria, Olaszország vagy Bulgária. Romániában az év eleje óta a benzin literenkénti ára – lejtben kife-

jezve – 5,4 százalékos ugrott, míg a gázolaj litere 8,7 százalékkal kerül többre.

Az üzemanyagot forgalmazó cégek a geopolitikai okokat és a globális olajpiaci szereplőket okolják ezért, arra hivatkozva, egyre nehezebb nyereségesen tenni az ágazatot. Constantin Tampiza, a Lukoil romániai igazgatója Fin.ro megkeresésére úgy fogalmazott: „Az árak alakulásáról kérdezzék Sarkozyt, Obamát, Putyint. Ők tudják a választ. Az ő részvényeiktől függenek a változások.” Emil Boc miniszterelnök a minap elismerte, hogy az üzemanyagárak kérdésében a kormány semmit sem tehet, korábban viszont elégedetlenségét fejezte ki, hogy az Országos Versenytanács nem talált semmi elmarasztalót az olajvállalatokkal szemben felmerült kartellgyanú ügyében. A román sajtó ugyanakkor a kormányfő szemére vetette, hogy elhallgatta: a kutaknál fizetendő árak mintegy ötven százalékát az adók és illetékek teszik ki, amelyek az államkasszába vándorolnak. Az olajprofit és a büdészé kö-

Boc busás hasznót vár a Petrom-részvényektől

„Az OMV-Petrom állami tulajdonban lévő 9,84 százalékos részesedéseért tíz százalékkal nagyobb összeget kapunk, mint a teljes Petrom-csomag 2004-es eladásából befolyt 600 millió euró” – jelentette ki vasárnap Emil Boc miniszterelnök a ProTV műsorában. A kormányfő eltö-

hagyják „elköttyevényélni” az ügyletet, kifejtve: ha az általuk kért árat nem kapnák meg, megtartják az értékpapírokat. Mint ismeretes, nagy várakozás előzi meg a Petrom még állami kézben levő részvényeinek börzézítelét, amely a Bukaresti Értéktőzsde mindenkori legnagyobb értékű csomagja lenne.

zötti szoros összefüggésre hívta fel a figyelmet Daniel Dăianu gazdasági elemző, volt pénzügyminiszter is, amikor arra mutatott rá, hogy már csak a töltőállomásoktól származó adópénz miatt sem nyílnak lehetőségek egy esetleges olcsulásra.

Nincs hazai termelés

A drágítást diktálja az is, hogy a tekintélyes, még kiaknázatlan nyersanyagtartalékok dacára Románia nagybányákban függ a külső beszállítóktól, miután üzemanyagkérdésben hiányzik egy koherens stratégia. Az országban egyedül a Petrom végez olajfűrészt, ám a vállalat az utóbbi években a felszínre hozott mennyiséggel egyidőben a kitermelésre fordított beruhá-

zásait is csökkentette.

„Már nincs ellenőrzési hatáskör a Petrom fölött, ami óriási hátrányt jelent” – mutatott rá Daniel Dăianu, aki ezzel Magyarország példájára utalt, ahol az állam, a Mol részvényeseként beleszólhat az olajpolitika és -árak alakulásába. A szakember szerint a piacvezető Petrom „viselkedése”, azaz a drágítás példaként szolgált az ágazat többi szereplőjének is. Az OMV-Petrom kolozsvári kútjainál az ólommentes Premium benzint tegnap 5,21 lej volt, míg az OMV Carrera 100 6,01 lejbe került literenként. A különböző Diesel üzemanyagok árai ugyanitt 5 és 5,72 lej között mozogtak. A Rompetrol is rögtön lépett: az általa kínált Alto101 üzemanyagért 6,02 lejbe kérték.

Sokkterápia a kútnál

„Két-három napja értesültem először arról, hogy az üzemanyag ára elérte a literenkénti hat lejt, mégsem akartam hinni a szememnek ma reggel, mikor tankoltam. Most már tényleg kilátástalan az autósok helyzete, fogalmam sincs, hogy miből fogom kifizetni ezt az elképesztő árat” – fakadt ki munkatársunknak egy gépkocsitulajdonos, akit még jobban elszomorított és kiábrándított az, hogy a jelek szerint a korábbi civil megmozdulásokat senki nem vette komolyan. Erdélyi töltőállomásoknál tett látogatásunkkor az alkalmazottak elmondták, már tapasztalható, hogy az autótulajdonosok lényegesen kisebb tételekben tankolnak, és nem tartották kizártnak, hogy hamarosan a kutak forgalma még jobban megcsappan.

Ezt cáfolni látszanak a szektor hivatalos adatai, amelyek szerint a töltőállomások eladása visszaesett ugyan, de csak a tavalyihoz hasonló öt százalékos mértékben. A gazdasági elemzők arra is figyelmeztetnek, hogy a dráguló üzemanyag meghúzóhatja az amúgy is „törékeny” gazdasági fellendülést. Lapunk éppen egy évvel ezelőtt annak kapcsán cikkezett a hazai üzemanyagpiacról, hogy a benzin ára átlépte az ötlejes küszöböt. Akkor Cristian Orgonaş gazdasági szakembert idéztük, aki szerint az elkövetkező években akár tízlejes benzinára is be rendezkedhetünk. ◀

Kül- és belföldi tényezők egyaránt hozzájárulnak a „sokkterápiáért” a töltőállomásoknál. Fotó: Tofán Levente

Útilapu a Colas-nak

Hírösszefoglaló

► Az állam tegnap felbontotta a francia Colas céggel két évvel ezelőtt megkötött autópálya-építési szerződést, miután az Országos Út- és Autópályaépítő Társaság (CNADNR) elégedetlen volt a francia partner hozzáállásával. A CNADNR döntéséről tegnap értesítették a Colas-t, amelynek a Konstanca felé vezető autópálya egyik szakaszát, a Cernavodă és Medgidia települések közötti részt kellett volna megépítenie. A hatóság érvelése szerint a francia cég még a 20,3 kilométer hosszú útszakasz építési tervével sem készült el és a szükséges engedélyeket sem szerezte meg – ráadásul többszöri kérésre is visszautasította az építkezés folytatását, különböző magyarázatokkal indokolva a késlekedést. Az államnak az sem tetszett, hogy a franciák két éves határidő-hosszabbítást kértek és „jelentős költségnövelést” igényeltek. A megrendelő ezenkívül elégedetlen volt az elkészült hidakkal is, amiért az építési szakhatóság már tavaly októberben leállította a munkálatokat. Az építkezést hónapok óta régészeti ásatások is késleltetik, a CNADNR szerint a Colas nem tette meg a szükséges lépéseket a régészeti mentesítési bizonylat megszerzéséért sem. Az autópályaépítettség most új közbeszerzési pályázatot ír ki a szóban forgó szakaszra. A franciák ugyanakkor a román hatóságokat hibáztatják, azt állítva, hogy nem bocsátották idejében rendelkezésre a szükséges telkeket és emiatt csúszott a határidő. Anca Boagiu szállításiügyi miniszter a hétvégén az olasz Astaldi céget fenyegette meg azzal, hogy a késések miatt felbontják az Arad és Nagyvárad közötti DN79 jelzésű országút rehabilitálásáról szóló szerződést. ◀

Röviden

Inflációs csúcs

Két és fél éves csúcsot döntve márciusban 8,01 százalékra emelkedett az éves infláció értéke Romániában, miután havi viszonylatban 0,6 százalékos növekedést mutatott az elsősorban a krumpli, cukor és üzemanyag drágulása miatt – derült ki az Országos Statisztikai Hivatal adataiból.

Kétirányú gázvezeték

A hatályos uniós törvények szerint 2013-tól gázexportra kötelezhetik Romániát, mivel előírják, hogy az Európa-ellátó gázvezetéknek, úgynevezett interkonnektoroknak „oda-vissza” irányba egyaránt kell működniük – írta a HotNews.ro.

A bakatorban „forr” a régió kitörése

Sike Lajos

► „A múlt évi szőlőtermés nem tartozott a legjobb közé, mégis jó borok készültek belőle, mert a gazdák szakértelme sok mindent pótol, panaszkodás helyett tették a dolgukat. Ez a szakmai biztonság és lelki erő olyan plusz, ami a jövőben is átsegíti a bajokon a gazdákat” – jelentette ki az ismert nagykirályi borszakértő, Komáromi József a hétvégén tartott tizedik avasúvárosi borversenyen.

Tájjellegben az erő

A helyi polgármesteri hivatal és a Bakator Hegyközség által szervezett vetélkedő zsűrijének ezúttal is tagja

volt Csávossy György, Erdély egyik legnevesebb szőlészeti-borászati szakembere. Sokan az ő tanácsainak tulajdonítják, hogy az Avas egykori központja ma a Szatmár megyében kijelölt borút egyik fontos állomásává vált és a vidék növekvő népszerűsége is ennek a keretében a kultúrának köszönhető. Csávossy professzor ugyanis éveken át győzködte az újvárosiakat, hogy ültetéseket ne a divatot utánozzák, hanem az itt hagyományokkal rendelkező, tájjelegű szőlőkre, borokra szakosodjanak, amelyek máshol alig, vagy egyáltalán nem találhatók meg. Javaslatát elsősorban egy régi erdélyi szőlőfajta, a bakator „renewánszát” hozta magával,

amelynek a régióban több változata is ismert – zöld(es), rózsaszín illetve piros bakator – és kiváló ízű bora anynyira jellegzetes, hogy valószínűleg hungaricumnak vagy transilvanicumnak számít.

Serény szaporítás

A Szilágyságban és az Érmelléken honos fajtát most nagy erővel próbálják újra elszaporítani, Avasújvárosban az elmúlt években megújították az ötszörözötték a bakatorral beültetett területet – van olyan gazda, aki csak ebből a fajtából öt-hatszáz oltványt plántált. Ehhez maga a hegyközség elnöke, Ludróczky Sándor mérnök, a község polgármestere is példát mutat:

egyrészt azzal, hogy neki van a legtöbb bakatorja, másrészt Bencze Zoltán kertészmérnökkel gondoskodik a szakmai képzésről és a megfelelő, vírusmentes oltványok beszerzéséről. Külön motiváló erő, hogy Ludróczky Sándor több érmes, köztük aranyérmes bakatorbora van. Mint lapunknak elmondta, a község szőlőművelésének megújításában a minőségi bor mellett nagy szerepe van annak is, hogy rendeztek a birtokviszonyok és a fejlődést nem akadályozzák a pereskedések. A közeli Szinerváralján például – ahol korábban jóval előbbre tartottak a szőlőtermesztésben és a borászatban – sokáig azért nem tudtak előbbre lépni, mert a ré-

gi állami gazdaság feloszlása után nagyon elhúzódtott a földtulajdonjogának rendezése.

Avasújvárosban ma kitörési lehetőségként tekintenek a jó borra és a szőlőfajta. „Okos marketingtevékenységgel a bakator sokaknak megélhetést adhat. Az ebből készült borral messziről ide lehet csalogatni a turistákat” – fogalmazott Popa Dorin mérnök, az idei borverseny zsűrijének elnöke. Nagy Sándor, az egyik többszörösen díjazott borász, aki idén már kétezer tőkére vár termést, úgy látja, a szőlő és bor sikerét a szintén honos ételekkel – elsősorban az újvárosi malacpecsenye-különlegességekkel – lehetne növelni. ◀

Tantervreform: elodázva

ÚMSZ-összeállítás

► A korábbi optimista politikusi nyilatkozatok ellenére mégsem tanulhatják idegen nyelvként ősztől a román nyelv és irodalmat a nemzeti kisebbségekhez tartozó diákok, és az új tanévig nem készül el a Románia földrajza és történelme tanönyvek fordítása sem.

Előkészítik az előkészítést

„Senki se álmódjon arról, hogy a 2012–2013-as tanév előtt lesz új kerettanterv és tankönyv” – nyilatkozta lapunknak Szócs Domokos. Az oktatási minisztérium kisebbségi főosztályának igazgatója kijelentését azzal magyarázza, hogy az új tantervek – köztük a kisebbségek számára készülő román nyelv és irodalom tanterv – előkészítése csupán a hazai oktatási rendszerről szóló helyzetjelentés közvitára bocsátása után kezdődhet el. „A tanterveknek illeszkedniük kell a jelentés megállapításaihoz, ezért is lassúbb a folyamat a vártnál” – érvelt a szakember. A közoktatás állapotát és perspektíváit ötven évre visszatekintve összegző dokumentumot ezen a héten bocsátja közvitára az Országos Értékelő és Felmérő Központ. Így Szócs jóslata szerint várhatóan május másod-

dik felében kezdődik el az új tantervek előkészítése. A kisebbségek számára készülő tantervek lényege az lenne, hogy a román nyelvet a kisebbségi diákok nyelvi készségeinek megfelelően oktatják, a földrajz- és a történelemoktatást kiegészítik a kisebbségi nemzetközösségek kulturális igényeinek és örökségének megfelelően, de speciális programot kap a kisebbségi zeneoktatás is.

Januári optimizmus

A kisebbségi főosztály igazgatója január közepén még jóval derülátóbban nyilatkozott arról, mikortól léphetnek életbe az új tanügyi törvény „kisebbségbarát” előírásai. Szócs akkor még abban bízott, hogy január második felében lezajlik a szakmai egyeztetés és háttér munka, februártól pedig megkezdődhet a tantervek előkészítése. Az eredeti elképzelések szerint az első negyedévben konzultáltak volna a minisztérium munkatársai a változtatásokról a pedagógusokkal, tanfelügyelőségekkel, hogy a szakemberek javaslatai is bekerülhessenek az előkészítés alatt álló dokumentumokba. Szócs Domokos tegnap beszámolt arról, hogy már található a tanfelügyelőségek munkatársaival, de az új tantervről még nem esett szó, egyelőre a tanügyi törvény al-

A kisebbségekhez tartozó diákoknak még egy tanévnit várniuk kell a változtatásokra. Fotó: Tofán Levente

kalmazását vitatták meg.

Az új tantervekkel kapcsolatban Markó Béla, az RMDSZ akkori elnöke január végén foglalt állást. A politikai hangsúlyozta: a cél az, hogy az új tanév kezdetén már magyar nyelvű történelem- és földrajzoktatók kapjanak a diákok. Markó akkor úgy vélte, ez könnyebb feladat, hiszen a jelenlegi kiadványok lefordításával rövid idő alatt lehet biztosítani a magyar tankönyveket.

Optimista volt korábban Király András oktatásügyi

államtitkár is, aki januárban még úgy fogalmazott: „erőltetett menetben” dolgoznak az év első felében az új tantervek kialakításán.

Király: az erőltetett menet nem vált be

Tegnap megkeresésünkkor Király már nem látott reális esélyt az „erőltetett menet” teljesítésére, ám azt nyilatkozta, a késés nem okoz problémát, mert „bevárják” a reformmunkálatok a nekik szánt új tankönyveket. „Va-

lóban csúszik egy évet a tanterv- és tankönyvreform, de ez nem jelent áthidalhatatlan megoldást, az új tantervekkel fokozatosan ismerkednek majd a diákok” – hangsúlyozta az államtitkár, aki örvendetesnek nevezte, hogy 2015-től már az új tanügyi törvénynek megfelelően érettségiznek majd a maturandusok, és felvételiznek liceumba az általános iskola végzősei. „Ez azért fontos, mert nem kell majd kivárni egy teljes oktatási ciklust, hanem menet közben bevezet-

hetjük a változásokat, felgyorsul így a folyamat” – vélekedett.

A tanárok nyitottak

Szócs Domokostól azt is megtudtuk: még mindig nagyon kevés információ jut el az oktatásügyben dolgozókhöz a reformintézkedésekről, ezért az utóbbi hónapokban tájékoztató kampányt folytattak, hogy felkészítsék a tanárokat a változásra. Szavai szerint új tantervek és tankönyvek ugyan nem lesznek a jövő tanévtől, de az oktatás átszervezése megkezdődik. Így például az általános iskola felső tagozata egy évvel hosszabb, a középiskolai képzés egy évvel rövidebb lesz. A következő tanév ötödikesi kilencedik osztályig az általános iskolákban tanulnak. Elvileg ennek a beosztásnak megfelelően változik majd a tanrend is, gyakorlatilag azonban nem tudni, hogyan oszlik el a jövő tanévtől a tananyag. A tankönyvek és a tanterv csúszása nem érinti az új beosztás szerinti tanuló „reformosztályokat” – nyilatkozta Szócs Domokos.

Király András az elmúlt hónapokban folytatott „reformkampány” tanulságait úgy összegezte: a tanárok nyitottak, és a tanügyi minisztérium is mindent megtesz azért, hogy meggyőzze őket a változások fontosságáról. ◀

Ünnepi vasúti menetrend

Hírösszefoglaló

► Ünnepi menetrenddel készül húsvétra a Román Állami Vasúttársaság (CFR), a várható forgalomnövekedés miatt április 22-e és 25-e között kiegészítő járatok állnak az utasok rendelkezésére. Április 25-én Craiovaról, Galacról, Vatra Dorneiről, Iași-ból és Suceaváról indul menetrenden kívüli járat Bukarestből. Április 21-én, 22-én és 25-én Bákóba, illetve Iași-ba indul Bukarestből kiegészítő járat. Április 21. és 26.

között az átlagosnál hosszabb szerelvényvel indulnak utnák Temesvár, Craiova, Târgu Jiu, Drobeta Turnu Severin, Brasó, Nagyvárad, Kolozsvár, Déva, Marosvásárhely, Máramarossziget, Suceava, Piatra Neamț, Bákó, Iași, Galac, és Konstanca felé Bukarestből a vonatok. Mivel április 23-án, 24-én és 25-én bizonyos vonalakon csökken a forgalom, ezért járatlórásra is sor kerül. Az időszakosan felfüggesztett járatokról a CFR helyi információi irodáiban adnak

tájékoztatást. A vasúttársaság arra figyelmezteti a hús-vétkor utazni vágókat, hogy április 24-én, illetve 25-én zárva lesznek a jegyirodák, ezért az illetékesek mindenkit arra kérnek, az utazás feltételeiről, valamint a jegyrendelésről időben gondoskodjanak. Különösen fontos – hangsúlyozza a CFR közleményében –, hogy a forgalmas útszakaszokra lehetőleg minden utas előre foglaljon helyet, mert félő, hogy a kapacitásnövelés ellenére sem jut mindenkinek férőhely. ◀

Áprilisi tél a Székelyföldön

Kovács Zsolt

► Országszerte súlyos károkat okozott a hidegfront és az azt kísérő szélvihar. Hargita megyében hókotrók tisztították az utakat: több helyen összefüggő hótakaró nehezítette a közlekedést. Havazott és talajmenti fagy volt Maros és Kolozs megyében is. Kovászna megyében 40 ezer háztartásban szakadt meg az áramellátás. Józsa Csaba, az Electrica áramszolgáltató vállalat Kovászna megyei igazgatója tegnap a prefektúrán tartott sajtótájékoztatóján elmondta: az óránként 100 kilométeres

sebességet is meghaladó széllelkések a megye területén hét középfeszültségű és 64 alacsony feszültségű elektromos vezetékben tettek kárt. Több helyen a szél letépte a vezetékeket az oszlopokról, és súlyos károkat okozott az is, hogy a kidőlt fák miatt szakadt meg az összeköttetés. A kárelhárítást a helyi áramszolgáltató vállalat 42 szakembere végezte: a teljes operatív személyzetet mozgósítani kellett. „Voltak olyan alkalmasságok, akik 20 órát is dolgoztak megszakítás nélkül terepen az áramszolgáltatás visszaállításáért” – mondta az igazgató. Józsa Csaba

hangsúlyozta: viszonylag gyorsan sikerült kiküszöbölni a meghibásodásokat, a megszakítások átlagos ideje 30-60 perc volt. Mindössze három elszigetelt háztartásban – Kézdivásárhely, Gidófalva és Bodzaforduló vonzáskörzetében – nem sikerült visszaállítani az áramszolgáltatást, mert ott leégtek a hálózat csatlakozó elemei, ezeket tegnap cserélték ki. Cseréje szorult a lisznyói 160 kilovattos transzformátor is. „A hétvégi szélvihar által okozott kár összértéke Kovászna megyében meghaladja a 250 ezer lejt” – tudtuk meg Józsa Csabától. ◀

HIRDETÉS

szt. györgy napok 2011

Május 1-8.

az **550** bemutatja
ÉVE VÁROS
SEPSISZENTGYÖRGY

**TNT
Hobo**

**Smokie
C.C. Catch**

**Miklósa Erika
Megasztárok 5.
Fábry Sándor
Nagy Feró & Beatrice
Mircea Baniciu**

www.sepsi.ro

Röviden

Romániai karikatúristát is díjaztak

A legjobb karikatúrákat díjazták a World Press Cartoon című nemzetközi karikatúraversenyen. A fődíjat az ausztrál David Rowe kapta a *Wikileaks és állam bácsi* (*Wikileaks and Uncle Sam*) című munkájáért, amely a *The Sun-Herald* című ausztrál lapban jelent meg. A politikai karikatúrák kategóriájában a romániai Pavel Botezatu *Európa elrablása* című rajza dicséretet kapott. A versenyben hozzávetőleg 70 ország 462 alkotójának 822 rajza vett részt.

A Quadro Galéria tavaszi aukciója

Ma tartja Kolozsváron tavaszi aukcióját a Quadro Galéria. Az aukción több mint kilencven erdélyi alkotó munkáját árverezik el. A Hotel City Plazában sorra kerülő eseményen a kellems hangulatot Réman Zoltán saxofonjátéka biztosítja. A Quadro Galériában megvásárolható az aukció minőségi reprodukciókkal ellátott katalógusa, illetve megtekinthető és letölthető a galéria honlapján.

Humán tudományok hete Marosvásárhelyen

A humán tudományok milyen szellemi értékeket, képzési és életpályamodelleket kínálnak? Hogyan látja őket az író, a színművész, a képzőművész, a középiskolai tanár, a műfordító, a néprajzos? Ezeket a kérdéseket válaszolják meg Marosvásárhelyen a középiskolai diákoknak, érettségizőknek április 12-e és 14-e között, a Bernády Házban. A humán tudományok hetén a kolozsvári Babeş-Bolyai Tudományegyetem (BBTE), a Marosvásárhelyi Művészeti Egyetem és a marosvásárhelyi Sapientia EMTE tanárai ismertetik a filozófia, a teatrológia, illetve a kommunikáció és fordítói szakokat. Ma 14 órától a filozófia szak (BBTE), holnap a teatrológia szak (Színművészeti Egyetem), április 14-én pedig a Sapientia-Erdélyi Magyar Tudományegyetem kerül sorra.

Viharos időszak a budapesti Operánál

Közzétették tegnap a Magyar Állami Operaház főigazgatói álláshelyének betöltésére kiírt pályázati felhívást. A pályázat benyújtásának határideje a közzétételtől számított harminc nap. A budapesti Operaház viharos időszakot él át: távozott a művészeti vezető, a főigazgató, a vezetőkar-mester, a Nemzeti Balett élén is cserék történtek. A kiírás szerint a főigazgató feladata a Magyar Állami Operaház és az Erkel Színház szervezeti felépítésének és jövődöbéli arculatának meghatározása is.

Verses válasz a „titkokra”

A magyar költészet napját ünnepelték Erdély-szerte József Attila születésnapján

ÚMSZ-összeállítás

Erdélyi helyszíneken is megünnepelték tegnap a költészet napját, amelyet – József Attila születésnapjára emlékezve – 1964 óta minden évben április 11-én tartanak a magyar irodalom kedvelői. Ezen a napon hagyományosan megkoszorúzzák a budapesti Liszt Ferenc téri József Attila-szobrot, valamint a költő emléktábláját a ferencvárosi Gát utca 3. szám alatti egykori lakhelyén.

„Musica poesis” Marosvásárhelyen

Marosvásárhelyen a Stúdió színházban László Noémi kolozsvári költő, műfordító olvasott fel verseiből, és válaszolt a közönség költészettel kapcsolatos kérdéseire. „László Noémi az erdélyi poéták ama sorába sorolható, akik Dsida Jenő óta a musica poesis össze tudják kapcsolni a mesterségnek szinte kifogástalan tudásával, és akik tisztában vannak azzal, hogy mindez mégsem elég a vershez, ez csupán előfeltétele annak, hogy a vers külső alakja vonzó legyen” – így jellemezték a költőnőt a verseit behatóan ismerők.

László Noémi költő (jobbra) versszerető marosvásárhelyi diákok társaságában

Fotó: Márton Imre

Vers és zene Kolozsváron

A költészet napját a kolozsvári Protestáns Teológiai Intézet hallgatói megzenésített versekkel, valamint irodalmi összeállítással ünnepelték. A szervezők nemcsak teológusokat vártak az eseményre, valamennyi magyar tannyelvű gimnáziumban előzetesen meghirdették a rendezvényt. Az est folyamán a kolozsvári Alteregő

csoport irodalmi műsorral lépett fel, a marosvásárhelyi Kővirág együttes pedig megzenésített verseket adott elő.

Több ezer diák szavalt Szatmáron

Gaál Gyöngyi magyar szakos tanfelügyelő kezdeményezésére az idén Szatmár megye összes magyar iskolájában külön megszervezték a magyar vers ünnepéhez kapcsolódó közös versmondást.

Az előre összeállított program szerint a diákok a húszperces nagyszünetben kivonultak az udvarra, és egy színes vagy tanuló előszavala nyomán mondták a közösen kiválasztott verseket. A Kölcsey-főgimnázium és a református gimnázium közös rendezvényén, az utóbbi udvarán, mintegy hatszáz diák Tóth-Pál Miklós színművész vezényletével zúgta többek között Kosztolányi Dezső *Akarsz-e játszani?* és József

Attila *Kertész leszek* című versét. A Hám János iskolaközpontban 421 diák töltötte meg az udvart a nagyszünetben, és hódolt kedvenc költőjének és versének. A nagykarolyiak egy lépéssel tovább mentek: a városi hangosbmondón át az utca embere is hallgathatta a diákok versmondását.

ETV-s különkiadás

A magyar költészet napján különkiadású magazinmússal jelentkezett az *Erdélyi Magyar Televízió*. Kovács András Ferenc Kossuth-díjas költő, Farkas Ernő magyartanár, Gáspár Attila, a Színművészeti Egyetem rektora és Egyed Emese költő, irodalomtörténész arra a kérdésre kereste a választ: kinek mit jelent József Attila, mennyire ismeri verseit az ifjúság? Túl ezen: olvasunk-e egyáltalán verseket? A műsorban erdélyi magyar költőkről készült összeállítás is látható volt. „Ebben a felgyorsult világban is alkalmas arra, hogy elmélyüljünk bizonyos kérdésekben, és választ adjunk megválaszolatlan titkokra” – fogalmazta meg gondolatait József Attila költészete kapcsán Egyed Emese. ◀

Magyarul beszélnek Cărtărescu sárkányai

Hírösszefoglaló

Mircea Cărtărescu *Sárkányok enciklopédiája* című könyvét a szerző és fordítója, Szócs Géza jelenlétében, csütörtökön mutatják be a budapesti Petőfi Irodalmi Múzeumban. A román író – akinek művét Szócs Géza ültette át magyarra – a Budapesti Nemzetközi Könyvfesztivál díszvendége.

Szócs Géza, a magyar Nemzeti Erőforrás Minisztérium kultúráért felelős államtitkára – aki „civilben” költő, író – időszerűen előbb elutasította a Bookart csikszeredai kiadó egy évvel ezelőtti felkérését. Végül

azonban elvállalta a munkát, mert úgy tartja, hogy „Cărtărescu a román kultúra legjobb énjét hordozza” – fejtette ki az MTI-nek.

Szócs Géza úgy vélte, hogy népszerű lesz a könyv, mert úgy szól az olvasóhoz, hogy közben az irodalmi divatokban járatos emberek is képesek megszólítani, ha van minimális humorérzékük. Szórakoztató, jó könyv, humor, líra, mese mind együtt van benne. „Ebből a műből a románságnak olyan arca ismerszik meg, amely eddig jellemzően nem volt ismerős a magyar olvasónak, és amelyről úgy gondolom, rokonszenves. Ezek között van az önirónia képessége, a nemzeti pátozzsal való leszámolás belső képessége ugyanúgy, mint a tájékozódás a világirodalom legmodernebb stílusirányzatai és eszközei között” – fogalmazott Szócs Géza.

Mircea Cărtărescu tíz prózakötete közül már az ötödik – a *Sárkányok enciklopédiája* (2002) – jelenik meg magyarul. Olvasható tőle a *Miért szeretjük a nőket?*, a *Sóvárgás*, az *Orbitor (Vakvilág)* című trilogia első kötete, a *bal szárny* című. Valamennyit a Jelenkor Kiadó gondozta, a *Lulut* a Gondolat Kiadó jelentette meg 2004-ben. Emellett tíz verseskötete látott napvilágot, ebből a *Levante* című magyarul 1998-ban adták ki. ◀

Mircea Cărtărescu Fotó: Mediafax

HIRDETÉS

A r á d i ó GaGa bemutatja Marosvásárhelyen

MEGASZTÁR
Koncert-Concert Live

Tolvai Renáta
Megasztár-győztes – 2010.

Rúzs Magdi
Megasztár-győztes – 2006.

Kökény Attila
Megasztár-döntős – 2010.

Marosvásárhely, Sportsarnok, 2011. április 18. hétfő este 7 óra
Tg. Mureş, Sala Sporturilor, luni 18 aprilie 2011, ora 19
Jegyek kaphatók Marosvásárhelyen a Rádío GaGa titkárságán, a Zebra Cd. Centerben, és a Kulturpalota pénztárában
Biletele se găesc în Tg. Mureş la sediul Radio GaGa, la magazinul Zebra Cd. Center și la caseria Palatului Cultural.
1 jegy ára 20 lej • 1 билет 20 lei

ETV

PCHOUSE, NOVOCOM, IZOREP, Triplast, COCA-COLA, Blondy, Windoor Sistem, FXGOLD, NÉPŰSÁG krónika, DEFENDER, új DUNASZAR VEGŐ, MAG, OLU, Airiap

Filmremek Bukarestben

F. I.

► Danis Tanovic bosnyák rendező *Cirkus Columbia* című filmjével nyitották meg tegnap este a 7. Bukaresti Nemzetközi Filmfesztivált. Az április 17-ig tartó rendezvényen – amely az egyetlen olyan nemzetközi filmfesztivál a román fővárosban, amely kizárólag egészestés filmeket mutat be – Tanovic mellett egy másik híres rendező is jelen lesz, az orosz Andrei Konchalovsky, pénteken érkezik Bukarestbe.

A filmes szemle versenyszekciójában olyan (többnyire) első filmeket mutatnak be, amelyeknek a fesztiválon lesz a romániai premierje. A versenyfilmek közé a 2010-es mozi év legnagyobb alkotásából válogatott Andrei Creţulescu, a fesztivál művészeti igazgatója. A Radu Gabrea, Necati Sonmez, Umberto Rossi és Marian Crişan által alkotott zsűrinek a mexikói Diego Luna *Abel* című első rendezése, az ausztráliai David Michod debütfilmje, az *Animal Kingdom*, Pernilla August színésznő elsőfilmje, a *Beyond*, a legendás utcai művész, Banksy, Oscar-jelölt *Exit through the Gift Shop* című dokumentumfilmje, a 2011-es BAFTA-díjas *Four Lions* (rendezte: Chris Morris), Kelly Reichardt *Meek's Cutoff*-ja, illetve Debrei Granik második rendezése, a *Winter's Bone*

A *Cirkus Columbia* című dráma Divko, a volt partizán hercegovinai bosszúját meséli el a bukarestieknek

közül kell kiválasztani a fesztivál fődíjasát.

A versenyfilmek mellett természetesen más csemegékkel is kedveskednek a fesztiválozóknak, akik láthatják Sofia Coppola új filmjét, a *Valahol (Somewhere)*, amely tavaly a velencei filmfesztivál legjobb filmnek járó Arany Oroszlán díjat nyerte el. De vetítik Olivier Assayas *Carlo* című filmjét, amely a Golden Globe Legjobb tévéfilm-kategóriájában győzelmeskedett, az

amerikai függetlenfilmes, Noah Baumbach *Greenberg* című alkotását vagy Takeshi Kitano *Greenberg* című moziját.

A fesztivál filmjeit három

helyszínen vetítik: a Cinema Studio-ban, a Román Rendezők Új Mozijában, és a Francia Kulturális Központ Elvira Popescu termében. ◀

Magyar filmek a linzi fesztiválon

Kocsis Ágnes és Mundruczó Kornél egy-egy alkotása is indul a ma kezdődő linzi Crossing Europe filmfesztiválon, az ottani premiert követően a *Pál Adrienn* és a *Szelíd teremtés – A Frankenstein-terv* című játékfilm látható lesz az osztrák mozikban. A 10 ezer eurós Crossing Europe díjért folyó versenybe kizárólag első és második játékfilmeket – idén mindössze kilencet – hívtak meg a szervezők.

Éledezik a globális reklámpiac

Tíz százalékkal jobban teljesített a globális reklámpiac, mint 2009-ben – a legtöbb pénzt az autópia és a bankszektor költötte – áll a Nielsen jelentésében, melyet a brit Media Week idéz.

Hírösszefoglaló

► Az AGB Nielsen Media Research, a világ vezető marketing és média információs vállalata legújabb felmérése szerint a globális reklámpiac 2010-ben 10,6 százalékkal teljesített jobban, mint 2009-ben, a hirdetések 503 milliárd dollárt költöttek a piacokon. A társaság szerint ebben a növekedésben a tavaly nyári dél-afrikai labdarugó világbajnokság játszotta a főszerepet, ugyanis 2010 második ne-

gyedévében majdnem 13 százalékos volt a növekedés az előző év azonos időszakához képest. A világ több mint száz országában jelen levő, New York-i székhelyű Nielsen szerint a reklámpiacra hasonló hatással lesz a 2012-es londoni olimpia is.

Beindultak az autók és a bankok

Amint arról lapunkban már beszámoltunk, a válság során az autópia és a pénzügyi szek-

tor csökkentette a legnagyobb mértékben a marketingköltségeit. Tavaly viszont már ez a két szektor költötte a legtöbbet a reklámpiacon, az autópia 20,3 míg a pénzügyi 17,9 százalékkal költött többet, mint 2009-ben. A Nielsen jelentése szerint a reklámköltségek tavaly szinte minden médiatípusban növekedtek. A legtöbbet természetesen a televíziós reklámokra költötték a hirdetőket (13,1 százalékkal többet, mint 2009-ben), a képernyők teljes reklámtortából való részesedése 62 százalékra nőtt a 2009-es 60,6 százalékról. A rádiós reklámbevételek 8,5 míg a napi és hetilapok bevételei 7 százalékkal nőttek, a magazinok esetében viszont csak 4,9 százalékkal növekedtek a reklámbevételek.

Az USA befékezett, Egyiptom gázt adott

Az egyik legkisebb mértékben növekedő reklámpiacnak tavaly az Amerikai Egyesült Államok számított, a maga 5,6 százalékos növekedésével – az eredmény azonban nem meglepő, hiszen 2009-ben csak 9 százalékos volt a növekedés. A vizsgálatba bevont piacok közül egyedül az Egyesült Arab Emírátsok piaca csökkent (4,4 százalékkal), míg a vébégyőzelem ellenére a spanyoloknál alig volt kimutatható növekedés (0,4 százalék).

A legnagyobb növekedést Egyiptomban (40,8 százalék) az arab térségben (43 százalék) és Argentínában (38,9 százalék) regisztrálták tavaly. ◀

A játékok viszik a 3D-t

ÚMSZ

► A 3D-s számítógépes játékok miatt terjedhetnek el a háromdimenziós tévék – állítják a szakemberek, akik szerint a látványos játékok nagyban élénkíthetik a keresletet az újdonság iránt. Ezt felismerve a japán Sony cég például azt tervezi, hogy az idén harmincdarabosra bővíti 3D-s játékválasztékát. A társaság a tévéadások terén is igyekszik előremenekülni (tévégyártó részlege hat év óta veszteséges), ezért beruházási szövetségre lépett a Discovery csatornával és az IMAX céggel napi 24 órás műsorral szolgáló térhatású tévécsa-

torna elindításában. A Nintendo is hajthat némi vizet a 3D-s tévék gyártóinak a malmára: nemrégiben dobta piacra az Egyesült Államokban kézi készülékét, amely ráadásul szemüvegmentes. Csapást vághatnak persze a 3D-s kamerák is, házi használatukkal sokkal „árnyaltabb” például egy „tipegési lassítálpalóra járó” gyermek felvétele, „élet(szerűbb)teret” adnak ezek a készülékek esküvőknek is. A terjedés féke egyelőre az ár, amely viszont szintén rohamosan lejjebb mehet, ha beindul majd a tömeggyártás. Az áttörés évének a Sony 2014-et jövendöli, de még ezt is túl derűlátónak tartják szakértők. ◀

MÉDIAPARTNEREK

Prima Rádió
Székelyudvarhelyi estő rádiója!

PRIMÁS VAGYOK, DE NEM VONÓK, REKKEKS VAGYOK, A RÁDIÓS!

MŰSOROK:

- ZENÉS ÜZENETEK
- ÉBRESZTŐ
- HUMORRA
- HÍREK
- VINTÁRIS FELÉRA
- HANGOLS
- SZÍNES GRÁK
- KANAKAZSOS KANAKAZSOS
- REFORMÁTUS FELÉRA
- MAGAFESZÜTTÉKA
- ZARÁNDOKTÓN

www.prima-radio.ro

ERDELYI MAGYAR TELEVÍZIO

ETV

INGYENES APRÓHIRDETÉSI SZELVÉNY

Név:.....
Cím:.....
.....
tel.:.....

A hirdetés szövege (max. 80 szó)

.....
.....
.....

Mi egyszeri alkalommal ingyen közöljük apróhirdetését.

Postacím: 014820 Bucureşti, Piaţa Presei Libere nr. 1,

O.P. 33, C.P. 17

* A kedvezményt csupán magánszemélyek vehetik igénybe, magáncélú hirdetések közzétételére.

Kettős tükör

Adrian Kent, a kanadai Perimeter Intézet kvantumfizikusa nemrégiben megpróbált rátenni még egy lapáttal a Stephen Hawking által pár hónapja „felújított” rémhírre, mely szerint jobb lesz vigyázni a földönkívüliekkel, mert azok nagyobb valószínűséggel lehetnek kegyetlen gyarmatosítók, mintsem szövetségeseink. Kent azt tanácsolta, hogy a Földnek jobb lenne „csendben maradnia” – tehát meg kellene szüntetnie önmaga intersztelláris terekben történő „reklámozását”. Mi azonban nem félünk támadóktól, és épp azért, mert tudjuk, hogy melyek azok a média-adások, amelyek a televíziózás kezdeteikor hagyták el planétánkat. Legtávolabb az űrben minket, embereket a második világháború náci propagandafilmjei és Amerika borotvátalan tehénészlegényei képviselnek. Utóljára Justin Biebert „lőtték fel” a kozmoszba. Ha ufó lennék, még a Tejutat is elkerülném, nemhogy a Naprendszerem...

(prier)

Röviden

A kínai piacra léphet a Facebook

Az év vége előtt megjelenhet a Facebook a kínai piacon, írja a shanghaii székhelyű sina.com forrásaival hivatkozva a Marketwatch idéző Mediafax. A Facebook nem cáfolta a hírt, de azt állítja, még nincs konkrét tervük. A társaság szóvivője szerint „érdeklődünk Kína iránt, akárcsak sok más ország iránt is és bár folyamatosan tanulmányozzuk a piaci adottságokat, jelenleg nincs konkrét terv a kínai belépésre” – írta hírlevelében az Equilor. A Facebooknak jelenleg több mint 400 millió aktív felhasználója van, akiknek a 70 százaléka az Egyesült Államokon kívül él. A kínai piaci megjelenéssel a Facebook újabb fejezetet nyithatna, hiszen a kínai internethasználók tábora messze a legnagyobb a világon. A vállalat egyik riválisa, a MySpace egyébként már jelen van Kínában.

Izraeli sorozatból készül magyar remake

Új magyar sorozat forog hatvan napon át Budapesten: a *Társasjáték* című széria egy izraeli sorozat alapján készül, és 13 részből hetet Herendi Gábor, hatot Fonyó Gergely rendez. A *Shall We Kiss* című sorozat magyar „remake-jének” bemutatóját az év végére tervezi a gyártó HBO Magyarországnak, amely több dokumentumfilm után most készít először folytatásos drámasorozatot. A rendező szerint „nagyon jól sikerült az adaptáció, amelyből egy dramaturgiai és érzelmi fordulatokban gazdag történet kerekedett ki”. A magyar sorozatot mintegy 60 helyszínen rögzítik, és a utómunkák már a felvételek közben elkezdődnek. A *Társasjátékot* a magyar közönségnek szánják, de a tervek szerint a licenccel például Romániában is készül adaptáció.

SZERDA
2011. április 13.

A nap filmjei

TV2, 13.30
Az aztékok kincse

Mexikó az amerikai polgárháború idején. A megbuktatott elnök támogatói egy titokzatos kincs nyomába erednek, amelynek segítségével megdönthetik a hatalomra jutott gonosztevő Maximilian császár uralmát. A kincs rejtekhelyét azonban csak Karja, az azték hercegnő tudja, akinek élete egy percig sincs biztonságban, s mindenre elszánt gonosztevők járnak a nyomában.

DUNA TV, 22.00
Idegölő

A bérnyilkosokat nem nagyon szereti senki. Nem csoda, hisz válogatás nélkül ölnek és piszkosul jól is keresnek vele. Ám eszünkbe jut-e néha, hogy a bérnyilkosoknak magánéletük is van? És gondolunk-e néha arra, hogy a bérnyilkosoknak fogsoruk is van, sőt rossz foguk is, amely éppúgy megfájdulhat, mint bármely tisztességes emberé? Pontosan ez történik Keszeffel is.

RTL Klub, 23.20
Adunk a kultúrának

Sose kezdj ki egy irrel! Jimmy egy egész faluba beleköt, amikor csalással megnyeri a hely egyetlen tehermentes épületét, a kocsmát. A szabadságot jelképező helység amerikai kézbe került, a falubelieknek már nem csak a helyi lord pénzhétségével, hanem az amerikai srác lazaságával, hatalmas egójával és vég nélküli szövegelésével kell szembeszállnia.

KOSSUTH RÁDIÓ

9.40 8 és fél 10.00 Napközben 12.05 A Hely 12.30 Vendég a háznál 12.57 Harangszöveg 13.00 Déli krónika 13.30 Magánhangzó 14.04 Rádiószínház 14.30 Tebenned bíztunk 15.05 Arcvonalok 16.05 Közletről 18.30 Krónika 19.00 Közéleti ütköző 21.30 A nap történései 23.25 Esti beszélgetés

BUKARESTI RÁDIÓ

magyar nyelven a regionális stúdiók középhullámú adásában 15.00 Híradó, kommentár 15.20 Magyar zenei lexikon 15.30 Közbeszéd - közéleti talk-show

MAROSVÁSÁRHELYI RÁDIÓ

11.00 Hírnegyedóra, Sport, Rádióújság 12.00 Híradás 12.15 Miben segíthetünk? 13.05 Zenei üzenetek 14.00 Délutáni váltás Könyvismertető, Kétszrovat 16.00 Híradás, Sport, Rádióújság 17.00 Híradás 17.15 Gazdasági magazin, Összhang 17.55 A nap hírei röviden

KOLOZSVÁRI RÁDIÓ

2.00 Éjszakai váltás 8.00 Hírek 8.10 Hangoló, Meditáció: adventista egyházi 9.50 Hírek, műsorism. 15.00 Slágeróra 16.00 Hírek 16.15 Vendég a Stúdióban 17.00 Nap-óra 17.30 Jazzmagazin 17.55 Hírek, műsorismertető

DUNA TV

6.30 Gazdakör 7.00 Reggel a Dunán 10.00 Család-barát 11.00 Lélek Boulevard (ism.) 11.30 Anya, az állatorvos (sor.) 12.30 Kívánságkosár 15.00 Híradó 15.20 Vannak vidékek (ism.) 15.45 Élő népzene (ism.) 16.15 Magyar elsők 16.35 Utazás a Marsra 17.25 Idegenek az üveg-házban 18.00 25. szélességi fok Délre (francia sor.) 19.00 Híradó 19.35 Mese 20.00 Térkép Integrációs magazin 20.40 Kikötő - Friss Kulturális magazin 21.00 Híradó 21.05 Sport hírek 21.10 Váltó Gazdasági Híradó 21.20 Közbeszéd 22.00 Idegölő (magyar vígj., 2006) 23.40 Dunasport 23.50 Dokureflex 0.55 Kikötő - Friss (ism.) Kulturális magazin 1.05 Közbeszéd (ism.) 1.35 Isten kezében (ism.) 2.05 Atyák mestere (dok. f.)

TVR 1

7.00 Reggeli híradó 9.00 Szerelmi bizonyíték (sor.) 10.00 Profesionisták 11.00 UEFA Champions League összefoglaló (ism.) 11.55 Eurovision 2011 12.00 TVR 55 12.40 A királyi ház titkai (dél-koreai sorozat) 14.00 Hírek 14.45 Közéleti hozzászólás 15.15 Teleshopping 15.30 Hasonszövegek (ism.) 16.00 Együttélés 17.00 Az összeillő pár - reality show 18.00 Hírek 18.25 A királyi ház titkai (dél-koreai sorozat) 19.45 Sport 20.00 Hírek, időjárásjelentés 21.00 Négy szem közt 21.40 UEFA Champions League Tottenham-Real Madrid labdarúgó mérkőzés (live) 23.50 UEFA Champions League összefoglaló (live) 0.40 Az összeillő pár (reality show) (ism.) 1.40 Négy szem közt (ism.) 2.05 Közéleti hozzászólás (ism.)

VIASAT 3

9.05 Egy kórház magán-élete (sorozat) 10.05 A narancsvidek (sorozat) 11.00 Columbo: A bűn jelöltje (am. krimi) 12.55 Amerika csillagai 14.55 A médium (sorozat) 16.50 Gyilkos számok (ism.) 17.45 Dawson és a have-rok (sorozat) 18.35 A dadus (sorozat) 19.10 Gordon Ramsay 20.05 Christine kalandjai (sor.) 20.30 Két pasi (sor.) 21.25 Gyilkos számok (sor.) 22.25 Éden Hotel

m1

6.20 Hajnali gondolatok 6.23 Kárpát Expressz 6.50 Ma Reggel Benne: Híradó, sporthírek 10.00 Önök kérték! (ism.) Kívánságműsor 10.55 Nappali 13.01 Híradó délben 13.30 Kárpát Expressz 14.00 Ájtáró 14.30 Hrvatska kronika 15.00 Ecranul nostru 15.25 Mindentudás Egyeteme 2.0 16.25 Optika 16.55 Szomszédok (magyar sor.) 17.30 Híradó 17.40 Körzeti híradó 17.55 Teadélután 18.25 India - Álom útján (brazil-indiai sor.) 19.15 A királyi ház titkai (dél-kor. sor.) 20.20 Alkotmány utca 20.30 Híradó este 20.55 Sport hírek 21.05 Halhatatlan szépség (francia sor.) 22.05 Az Este 22.35 Volpone (magyar tévéjáték, 1975) 0.15 Múlt-kor 0.45 Hírek 0.50 Sport hírek 0.55 Prizma 1.10 Ma Reggel (ism.) Közéleti műsor

TVR 2

7.00 Teleshopping 8.10 DP 2 Tonomat - szórakoztató műsor (ism.) 10.00 Bűvület (olasz sorozat) 11.00 Vallomások (ism.) 12.00 Hírek, időjárásjelentés 12.30 Biznisz óra (ism.) 13.30 Jamie konyhája 14.00 Miért ABC 14.35 Együtt Európába 15.30 Minden pénzt megér (ism.) 16.00 Bűvület (olasz sorozat) 17.00 Hírek, időjárásjelentés 17.30 Vallomások 18.30 Elegem van! (amerikai sorozat) 19.00 Biznisz óra 20.00 Qian király (kínai kaland sorozat) 21.00 Késhegyen - informatív műsor 22.00 Hírek, időjárásjelentés 23.00 Casavargó halász (live) 23.35 Starhunter (kan. sci-fi sor.) 0.35 Qian király (kínai kaland sor.) (ism.) 1.30 Vallomások (ism.) 2.30 Gitárok ideje (ism.) 3.25 Késhegyen - informatív műsor (ism.)

SPORT.RO

7.00 Sport.ro Hírek 10.00 Pontos sportidő 12.00 Sport.ro Hírek 13.10 American Gladiators 14.10 Pontos sportidő 15.10 Külön kiadás 16.00 Sport.ro Hírek 16.30 Pontos sportidő (live) 18.00 Sport.ro Hírek (live) 19.05 Információk (live) 20.15 Ne kezdj ki Seagal-al 21.00 Sport.ro Hírek (live) 22.30 Wrestling WWE Superstars Showtime 23.30 Külön kiadás

m2

6.50 Ma Reggel 10.00 A hangszerkészítők mesterei 10.25 Ismeretlen Budapest 10.50 Roma Magazin 11.15 Sorstársak 11.40 Körzeti magazin 12.30 "...hol élsz Te?" - Fót 13.01 Híradó délben 13.15 Sport hírek 13.30 Kárpát Expressz 13.55 Záróra 14.45 Szép otthonok, remek házak 15.10 Aranykorszak 16.05 Afrika gyöngyszeme (port. kaland sor.) 16.55 Színészpalló (olasz sor.) 17.55 Bűvület (sor.) 18.25 Magyar válogatott 19.20 Ájtáró 19.45 Esti mese 20.10 Mindig zöldebb (auszt. sor.) 21.00 Híradó este 21.25 Sport hírek 21.30 Mindentudás Egyeteme 22.25 Hajónapló (magyar sor.) 23.15 Záróra 0.05 Médiaguru 0.35 India - Álom útján (brazil-indiai kaland sor.) 1.20 A királyi ház titkai (dél-kor. sor.)

PRO TV

6.00 Happy Hour - szórakoztató műsor (ism.) 7.00 Pro Tv hírek, Sport, Könyvbemutató 10.00 Eladó az igazság (amerikai krimi, 1995) (ism.) 12.00 Fiatal és nyugtalan (amerikai sorozat) (ism.) 13.00 Pro Tv hírek, Sport, Időjárásjelentés 14.00 Elveszett gyermekek (amerikai filmdráma, 1994) 16.00 Fiatal és nyugtalan (amerikai sorozat) 17.00 Pro Tv hírek, Sport, Időjárásjelentés 17.45 Happy Hour - szórakoztató műsor 19.00 Pro Tv hírek, sport, időjárásjelentés 20.30 A Pusztító (amerikai akciófilm, 1993) 22.15 Az örökség (román vígjáték sorozat) 23.30 Pro Tv hírek, sport, időjárásjelentés 0.00 Elit egység (kanadai akció sorozat) 1.00 A Pusztító (amerikai akciófilm, 1993) (ism.)

ACASA

8.30 Őrült szerelem (sorozat) 10.00 A libák nem szállnak a mennybe (sorozat) 12.45 Szerelem és tisztesség (sorozat) 14.15 Clase 406 (sorozat) 15.30 Esmeralda (sorozat) 16.30 Igaz történetek 17.30 Az ígéret (sorozat) 18.30 Bella Calamidades (sorozat) 19.30 Teresa (sorozat) 20.30 Szerelem és tisztesség (sorozat) 21.30 Elisa nyomában (am.-mex. sorozat) 22.30 Éjszakai történetek

RTL KLUB

6.30 Top Shop 7.00 Autómánia (ism.) 7.25 Fókusz reggel (ism.) Közzolgálati magazin 7.55 Reggeli 10.05 Te vagy az életem (argentín sor.) 11.05 Top Shop 13.00 RTL Klub Híradó - Déli kiadás 13.20 Asztro Show 14.30 Fél kettő Magazin a legjobb történetekkel 15.15 A szerelem rabjai (argentín sorozat) 16.15 NekedValó (2010) 17.15 Mindörökké szerelem (mexikói sorozat) 18.25 Ezel - Bosszú mindhalálíg (török sor.) 19.30 RTL Klub Híradó - Esti kiadás 20.05 ValóVilág - Összefoglaló (élő) 21.10 Fókusz 21.45 Barátok közt (magyar sorozat) Közben: RTL-hírek 22.25 ValóVilág - Kihívás (élő) 23.20 Adunk a kultúrának (angol-am. vígj., 2006) Utána: RTL-hírek 1.15 A sötétség leple (am.-auszt. horror, 2003)

ANTENA 1

6.00 Híradó, Sport, időjárásjelentés 8.00 Jó reggelt - Razvan és Dani szórakoztató műsora 10.00 Sajtószemle - Mircea Badea műsora 11.10 Szindbád kalandjai (kanadai kaland sor.) 12.10 Xena (amerikai kaland sorozat) 13.00 Híradó, Sport, Időjárásjelentés 14.00 Egy rém rendes család (amerikai vígjáték sorozat) 16.00 Híradó, Sport, időjárásjelentés 17.00 Közvetlen hozzáférés - Simona Gherghes műsora 19.00 Híradó, Sport, időjárásjelentés 20.20 Max Havoc - Tűzgyűrű (amerikai akciófilm, 2006) 22.00 Vad nárcisz (román sorozat) 23.00 Híradó, Sport, Időjárásjelentés 23.45 Egy bűnös show - Dan Capatos szórakoztató műsora 1.00 Max Havoc - Tűzgyűrű (ism.) 2.30 Egy rém rendes család (ism.)

FILM+

8.05 Televíziós vásárlás 11.10 Nyomás utána! (olasz-amerikai akció-vígjáték) 13.15 A Midsomeryilkosságok (krimisorozat) 15.15 Ősz New York-ban (am. romantikus f.) 17.15 Kaméleon - A renegát (am. akcióthriller) 18.55 Padlógáz 2. (német akció-vígjáték) 20.35 A világvége után (am. sci-fi akciófilm) 22.10 Viharfelhők (am. akciófilm) 0.00 A kísérlet (német thriller)

TV2 TV 2

7.00 Két Testőr (ism.) 7.25 Tények Reggel 8.00 Mokka 10.00 Mokka habbal 10.30 Stahl konyhája 11.00 Babapercek 11.10 Teleshop 12.40 Árva angyal (sor.) 13.30 Az aztékok kincse (francia-olasz-NDK kalandf., 1965) 15.20 EZO.TV 16.25 Rex felügyelő (sor.) 17.25 Edina és Joshi 17.30 Marina (mex.-am. sor.) 18.25 Update Konyha 18.30 Árva angyal (mex. sor.) 19.30 Tények 20.20 Aktív Utána: Skandinávlottó sorsolás 21.10 Jóban Rosszban (magyar sor.) 22.20 Doktor House (am. sor.) 23.20 Született feleségek (am. sor.) Közben: Kenősorsolás 0.15 Aktív 0.20 Doktor Donor (Három folym) (am. sor.) 1.20 Tények Este 1.55 EZO.TV 2.25 A szívem érted RAPes (amerikai romantikus vígj., 2001) 4.10 Sliders (am. sor.)

PRIMA TV

7.00 Pokoli játszma (amerikai akciófilm, 2002) 9.00 Teleshopping 9.30 Jugaru tréfái 10.00 A Vijelie család kalandjai 11.15 Viceversa (reality show) 12.30 Teleshopping 13.00 Timon és Pumbaa (rajzf. sor.) 13.30 Teleshopping 14.00 Szívek találkozása (indiai sorozat) 15.00 NCIS (amerikai krimisorozat) 16.00 A cseresznye a tortán - reality show 17.00 Lököttek (vígjáték sorozat) 18.00 Hírek, időjárásjelentés 19.00 Sport 19.30 Titkos szerelmek (telenovella) 20.30 Kötékedők krónikája 22.15 Lököttek (vígjáték sorozat) 23.00 Mondenii - szórakoztató műsor 23.30 Médium (amerikai krimisorozat) 0.30 Szép és gonosz (erotikus film) 2.30 Hírek, időjárásjelentés (ism.) 3.30 Teo Live (talk show) (ism.)

KANAL D

7.30 Reggeli kávé 10.00 Menyet anyának 5 12.30 Hírek 13.15 Légy az enyém (reality show) 15.00 Teleshopping 15.15 Rejtett szerelem (török sorozat) 16.45 Célpontban 18.45 A nap híre 19.00 Hírek 20.00 Menyet anyának 5 20.30 Szerelem.ro (reality show) 21.30 Ezel (krimi sorozat) 23.00 Alone in the Dark II (am.-ném. fantasztikus thriller) 1.00 Forró éjszakák (erot. film)

HÍR TV

7.30 Lapzártá Vitaműsor újságírókkal 8.00 Híradó Friss napi információk 9.05 Rájátszás (ism.) 10.05 Sziluett (ism.) 11.00 Híradó Friss napi információk 11.30 Zöld övezet (ism.) A hírTV környezetvédelmi magazinja 12.05 Vonalban (ism.) Interaktív politikai show-műsor 13.00 Déli híradó 13.30 Hungarorama 14.05 Lapzártá (ism.) 14.30 Paletta (ism.) 15.05 Vetítő (ism.) Csak csendben, csak halkán 16.00 Híradó Friss napi információk 16.30 Panaszkönyv (ism.) 17.05 Ősök tere 17.30 Paletta 18.00 Híradó 18.30 Iskolapélida 19.05 Vonalban Interaktív politikai show-műsor 20.00 Híradó 21.05 Rájátszás 22.00 Híradó 21 22.35 Lapzártá Vitaműsor újságírókkal 23.00 Híradó 23.30 Hírvilág (ism.) 0.05 Rájátszás (ism.)

DISCOVERY

6.30 Szétépítők - Otthonunk melege 7.00 Ötödik sebesség 8.00 Autókereskedők - Range Rover 9.00 Halálos fogás - Vihar False Pass-nél 10.00 Piszkos munkák - Koponyatisztító 11.00 Szétépítők - Konyhamalac 12.00 Amcsi motorok 13.00 Autókereskedők - BMW M3 14.00 Állítólag... - Piszkos legendák 15.00 Piszkos munkák - Kagyilókereső 16.00 Hogyan készült? 17.00 Amcsi motorok - Jeanette Lee motor 18.00 A túlélés törvényei - Lakatlan sziget 20.00 Állítólag... - Bumerángxolyó 21.00 Szétépítők 21.30 Hogyan készült? Vasúti sín, ivóvíz a tengervízből, verseny-kerekesszék, parketta 22.30 A túlélés törvényei - Kilauea-hegy 23.30 Édesvízi szörnyek - Piranha 0.30 Fele se tréfa! 1.30 Futballhuligánok

ETV

7.00 Napraforgó 9.00 Erdélyi Kávéház 16.00 Híradó 16.15 Erdélyi Kávéház 16.35 Kárpát Expressz 17.00 Ájtáró 17.30 Délutáni Híradó 17.40 Izeltő 14.45 Kalendárium 17.50 Egészséges percek 17.55 Könyvajánló 17.57 Életképek 18.00 Reggeli terefere 18.30 Híradó 20.00 Lakatos Iván: A múltó idő tükré, dokf. 20.40 Zene 21.00 Hitélet ism. 21.30 Híradó 22.00 Ájtáró

Április 12., kedd

Az év 15. hete és 101. napja, hátravan 264 nap

Ma Gyula, Baldwin és Sába napja van.

A Gyula régi magyar férfiszemélynév, a török eredetű gyula méltóságnévből ered, mely a bolgár-török eredetű fáklia szóból származik. A honfoglalás korában az ország második főméltóságát nevezték így. A nevet már 1795-ben mesterségesen, de tévesen azonosították a latin Julius névvel.

A Baldwin germán eredetű név, jelentése: merész + barát.

A Sába héber eredetű női név, jelentése: megtérített.

Holnap az **Ida, Márton és Hermína** nevek ünnepe.

Évforduló

- 1861 – Kitér az amerikai polgárháború.
- 1912 – Az RMS Titanic elindul első útjára az Atlanti-óceánon.
- 1961 – Jurij Gagarin űrhajójával elsőként kerül meg a Földet.
- 1981 – A Columbia űrrepülőgép első útjára indul.

Vicc

A rendőr teljesen meggömbölyve megy az utcán. Találkozik egyik kollégájával.

– Hát neked meg mi a bajod?

– Nem tudom. Mikor felkeltem, még nem volt semmi, most meg nem tudok kiegyenesedni.

– Ezen segíthetünk! Gyere, itt lakik az egyik jó barátom, aki orvos. Majd ő segít.

A rendőr bemegy, és pár perc múlva sugárzó arccal jön ki:

– Fantasztikus ez az orvos. Rám nézett, és rögtön látta, hogy a kabátom a nadrággombomhoz van gombolva.

Recept

Zabpelyhasírt

Hozzávalók: 10 dkg zabpelyhe, 3 dl reform ételízesítés, majorannás víz, zöldség (bármilyen nyers, amit szeretünk), vöröshagyma ízlés szerint, fokhagyma ízlés szerint, egyéb fűszerek ízlés szerint, 1 db tojás, zsemlemorzsza helyett bármilyen egészséges dolog, amibe beleforgatjuk (lenmagliszt, teljes kiőrlésű tönkölybúzaliszt stb.).

Elkészítés: A zabpelyhet a fűszerezett vízben felőzzük (de nem szétfőzzük!), majd le vesszük a tűzről, és hagyjuk kihűlni. Hozzáadjuk az 1 db tojást, a reszelt vagy vágott hagymákat (vörös- és fokhagymát), egyéb, ízlés szerinti fűszereket. Belevágunk tetszés szerinti zöldséget, amivel ízesítjük: spenót, kelkáposzta, fejes káposzta stb. Fasírtnak formázzuk, beleforgatjuk valamibe, és át sütjük olajban. Hidegen is finom, ha sokat csinálunk, le tudjuk fagyasztani. Egészséges reggelinek, vacsorának, friss paradicsommal, uborkával, paprikával, salátával körítve.

Horoszkóp

KOS (III. 21.–IV. 20.)

Nagyon határozott. Szinte azonnal képes dönteni és végrehajtani, amit elképzel. Azért legyen óvatos, nehogy valamit elsiessen, s utána késő a bánat.

BIKA (IV. 21.–V. 20.)

Sokat ábrándozik, de az nem baj. Előbb vagy utóbb úgyis el fogja érni, amit akar. Párkapcsolat terén sok a bizonytalanság, másnak kell ön helyett dönteni.

IKREK (V. 21.–VI. 21.)

Egyre tudatosabban ügyel egészségére és erőnlétére. Szeretné jól érezni magát, és jól kinézni, mire eljön a jó idő. Párkapcsolata lefoglalja gondolatait.

RÁK (VI. 22.–VII. 22.)

Fürgeségével példát mutat a környezetének. Mindig így van ez, amikor a Kos jegyében jár a Nap. Munkavégzése közben a figyelmességében sem csalódnak.

OROSZLÁN (VII. 23.–VIII. 23.)

Bármit tervez, mindent késve visz véghez. Komótoságával elriasztja azokat, akiknek szándékában áll együttműködést kialakítani önnel.

SZŰZ (VIII. 24.–IX. 23.)

Kiegyensúlyozottsága megbilleneni látszik, amikor a pénzügyei kerülnek szóba. Minden tudását és képességét össze kell szednie, hogy kifizethesse tartozásait.

MÉRLEG (IX. 24.–X. 22.)

Váratlan pluszbevételre számíthat. Anyagi helyzete rendeződik, sőt, most talán még félre is tudna tenni egy kicsit, de nem ülhet sokáig a babérjain.

SKORPIÓ (X. 23.–XI. 22.)

A független Skorpióra ráköszönt a szerelem. Lehet, hogy mégis nem kell mondania. Nem tud majd meglenni nélküle, ezért könnyen a rabszolgájává válhat, és azt teszi önnel, amit akar.

NYILAS (XI. 23.–XII. 21.)

Tegnap rájött, hogy hitegették és megint becsapták. Mígérneji lehetnek. Ne sértődjön meg, inkább gondolkodjon el rajta és vonja le a tanulságot.

BAK (XII. 22.–I. 20.)

Remek formában van, és fantáziadús a mai napon. Problémáit könnyedén megoldja, ha kell, kompromisszumra is hajlandó. Jó humorával elbűvöli a környezetében élőket.

VÍZÖNTŐ (I. 21.–II. 19.)

Szórakoztató beszélgetést folytat, mindenki szeret a közelébe ferközni. Vannak ugyan irigyei, de személyes varázsával azokat is meggyőzi.

HALAK (II. 20.–III. 20.)

Lelkes, de ez önmagában nem elég ahhoz, hogy elképzeléseit megvalósítsa. Az alapfeltételeket kell előbb megteremteni. A bolygóktól kap elegendő energiát.

Ma

A következő napok időjárása

Szerda	9°C	Hűvös, szeles, csapadékos idő várható, északnyugaton nagyobb mennyiségű eső hullhat.
Budapest	14°C	
Csütörtök	8°C	Felhős idő valószínű több-kevesebb napsütéssel. Több helyen várható kisebb eső.
Budapest	13°C	

Jelleg

	Délutáni hőmérséklet	Holnap hajnali hőmérséklet
Arad	19°C	6°C
Brassó	18°C	2°C
Bukarest	20°C	4°C
Csikszereda	14°C	2°C
Kolozsvár	17°C	4°C
Marosvásárhely	15°C	3°C
Nagyvárád	18°C	6°C
Szatmárnémeti	16°C	6°C
Temesvár	19°C	6°C

Készült: Magyarországon az Országos Meteorológiai Szolgálatnál

Először meleg-, majd hidegfront érkezik, ezért a déli területek kivételével sok lesz a felhő, csak átmeneti, rövid napos időszakok lehetnek. Sokfelé valószínű eső, zápor, egy-egy zivatar is kialakul. Szeles idő várható.

Biztonsági berendezés

Horváth István

***	ELMARA-DOTT KISVÁROS	SZAPORI-TOSEJT	LÁNYUNK FERJE	HATÁROZOTT NEVELŐ	***	AMENNYIBEN	GYORSAN ARRRA A HELYRE MEGY	HARAPÓ	URAL-KODÁS
HINDU FÖISTEN					EGYENEMŰ-ALÁVETI MAGÁT				
LATIN ÜDVÖZ-LÉGY				GYORSAN BESZÉL-ÁZSIAI NÉP					
GYERMEK (TREF.)					... POETICA-FEHÉR SZÖRZETŰ				
FRANCIA (RÖV.)			ÜTÉST MÉR RÁ-SZŐR-CSEMŐ						
ÉSZAK		VÁROSI JÁRMŰ-KIS TER-METŰ LÓ					LEMONDÓ SZÖCSKA-KACSA (NÉP.)		
OSCAR-DIJAS FILM-RENDEZŐ (STEVEN)									
ÉGHAJLAT, EGŰV					IGAZSÁGOT TESZ-HANEM, AZONBAN				
LILÁBA HAJLÓ KÉK SZÍN							PÁROS OCEÁN!-ZORRO JELE		
... ÉJI ZENE (MOZART)				BIBLIAI ALAK					

új magyar szó

Szerkesztőség és kiadó:

013 701 Bukarest, P-ja Presei Libere nr. 1, corp B, etaj III, cam. 342-353 Telefon: 031/405-4088, Fax: 021/317-8847, E-mail: office@maszol.ro

Mb. felelős szerkesztő: Salamon Márton László

Vezető szerkesztő: Cseke Péter Tamás

Vezető publicista: Agoston Hugó

Főmunkatársak: Ady András, Bíró Béla, Krebsz János, Gyulay Zoltán, Sebestyén Mihály, Székedi Ferenc, Székely Ervin

Szerkesztők: Moldován Árpád Zsolt (Aktuális) Bogdán Tibor (Hátér) Baló Levente (Kultúra) Szakács Zsuzsanna (Gazdaság) Turós-Jakab László (Sport) Farkas István (Média) Orosz Anna (Életmód) Szonda Szabolcs (Színkép)

Olvasószervező: Osváth Annamária

Tudósítók: Antal Erika – 0740-106684 (Marosvásárhely), Sipos M. Zoltán – 0788-715876 (Kolozsvár), Totka László – 0788-715848 (Nagyvárád), Baloga-Tamás Erika – 0746-375775 (Székelyudvarhely), Kovács Zsolt – 0788-715766 (Sepsiszentgyörgy), Mayla Júlia – 0745-682401 (Beszterce), Sike Lajos – 0788-715687 (Szatmárnémeti), Tamás András – 0744-781709 (Nagyenyed)

Fotóriporter, képszerkesztő: Tofán Levente

Grafikus: Horváth István

Tördelőszerkesztők: Lőrincz Imola, Szabó Ildikó Erzsébet

Kiadja a Scripta Kiadó Rt.

Terjesztési menedzser: Béres Attila – 0788-318353

Területi megbízottak: Baricz István – 0788-488739 Keresztes Csaba – 0746-100830 (Gyergyó), Tósa András – 0788-715481 (Kolozs, Szilágy)

Logtanácsos: Czédly József

Hirdetési ajánlat a honlapon és a szerkesztőségben. Előfizethető a Román Postánál (katalógusszám: 19302), közvetlenül a szerkesztőség-nél és előfizetés-szervezőinknél. Magánterjesztők forgalmazzák.

Előfizetési díjak:

1 hónapra	15 lej,
3 hónapra	38 lej,
6 hónapra	75 lej,
12 hónapra	148 lej

Nyomda: Garamond (Kolozsvár)

ISSN 1841-5520

Az Új Magyar Szó bármely részének másolásával kapcsolatos minden jog fenntartva. Értesítéseket átvenni csak az Új Magyar Szóra való hivatkozással lehet. A szerkesztőség fenntartja magának a jogot, hogy a beküldött leveleket rövidítve, illetve szerkesztve közzölje.

Lapunk megjelenését támogatja a

COMMUNITAS ALAPÍTVÁNY
Alapította az RMDSZ

agnus
RADIO 88.3 FM

naponta 03-08 és 12-15,
csütörtökön 19-23 óra között
a világhálón:
www.agnusradio.ro

Sláger Rádió
fm 105.9

F95 FM SICULUS Rádió

95.1 fm Paprika Rádió
Fülön csíp.

94.0 fm PROFÍ RÁDIÓ
A ZENE ÁRAD BELŐLE

KOLOZSVÁRI RÁDIÓ
FM 95,6
www.radiocluj.ro

MÉDIAPARTNEREK

Székelyek hódítanak meg a tibeti „türkiz istennőt”

Hegymászás

Kovács Zsolt

► Székely hegymászók másodjára is megpróbálkoznak a tibeti Cso Ojucsúcs meghódításával. Tulit Zsombor sepsiszentgyörgyi hegymászó, a „Székelyek a magasban” expedíciósorozat kezdeményezője tegnapi sajtótájékoztatóján bejelentette, hogy április 18. és június 1. között három társával – a csíkszeredai Sükös Józseffel, illetve a székelyudvarhelyi Tóás Istvánnal és Szabó Zoltánnal – próbálja meghódítani a világ hatodik legmagasabb csúcsát, a „türkiz istennőnek” nevezett, 8201 méteres Cso Ojut. A hegycsúcs a Himalájában, a Mount Everestől 20 kilométernyire, nyugatra fekszik, és ha sikerül meghódítani, az expedíció tagjai lennének az elsők, akik erdélyi magyarokként 8000 méteres magasság fölé jut-

Tulit Zsombor sepsiszentgyörgyi hegymászó, a Székelyek a magasban expedíciósorozat kezdeményezője

nak fel, mondta Tulit Zsombor. Mint arról korábban beszámoltunk, a sepsiszentgyörgyi hegymászó, feleségével, a színésznő Ruszuly Évával 2009-ben már meg-

próbálta meghódítani ezt a hegyet, de a fagyveszély miatt, pár száz méterrel a csúcs előtt kénytelenek voltak visszafordulni. Tulit Zsombor kifejtette: ezúttal

sem a csúcs meghódítása a fő céljuk, hanem az, hogy mindannyian épen és egészségesen hazatérjenek. A „Székelyek a magasban” nevű expedíciósorozattal

szeretnék bebizonyítani, hogy nemcsak „hivatásos” hegymászók, hanem testben és lélekben egészséges „hétköznapi” emberek is képesek magashegyi teljesítményekre, mondta Tulit Zsombor. Hozzátette: eredetileg öten indultak volna a tibeti expedícióba, de a gyerogyószentmiklósi Csibi Mártnak nem adott mászási engedélyt a Kínai Hegymászó-szövetség.

A négy székely férfi április 18-án indul Bukarestből Katmanduba, Nepál fővárosába, majd április 20-án kezdik el az akklimatizációs túrákat, majd a mászást. Terveik szerint május 23-án indítanák a csúcstámadást. Tulit Zsombor szerint az idei expedícióban annyit változtatnak a két évvel ezelőttihez képest, hogy élelmezésükbe hazai ízeket is – kolbászt és szalonnát is „belopnak”, mivel nem lesz elég számukra a hegymászók által használt „műanyag” étel. ◀

Röviden

Kikapott a Steaua

Ovidiu Mihalache 92. percen szerzett, szépségdíjas góljával az Astra 1-0-ra verte Ploiești-en a Steauát a labdarúgó-Liga-1 25. fordulójának vasárnap esti mérkőzésén. Tegnap Marosvásárhelyen az újonc FCM nem bírt a bajnoki címvédő Kolozsvári CFR 1907-tel: 0-0 lett a vége. A Rapid-Universitatea Craiova-mérkőzés lapzárta után kezdődött. Ma már a 26. forduló első mérkőzéseit rendezik meg: a Dinamo az Unirea Urziceni csapatát fogadja (14 óra, Antena 1), a Besztercei Gloria pedig a bajnoki címért hajtó Vasluit (20.30 óra, Digi Sport)

Negyven helyet javított

A 220 ezer dollár összdíjazású, salakpályás marbellai tenisztornán remeklő Irina-Camelia Begu 41 helyet javított korábbi helyezését, és most 682 ponttal a 97. a világrangsorban. A legjobban helyezett román továbbra is Alexandra Dulgheru, aki egy pozíciót javítva jelenleg a 26. A marbellai döntőben diadalmaskodó fehérorosz Viktorija Azarenka immár az 5., a Caroline Wozniacki (9930 pont), a belga Kim Clijsters (8115), az orosz Vera Zvonarjova (7815) és az olasz Francesca Schiavone (5171) nyomában.

Hamilton büntetése

A brit Lewis Hamilton és a spanyol Fernando Alonso incidensének vizsgálata nyomán a malajziai Forma-1-es versenyt felügyelő testület 20-20 másodperces időbüntetéssel sújtotta a két pilótát? Előbbit azért, mert többször is szabálytalanul tartóztatta fel riválisát, utóbbit pedig a baleset okozásáért. A büntetés Alonso végső, hatodik helyezését nem befolyásolta, az eredetileg hetedik brit pilóta viszont helyet cserélt a 8.-ként beérkezett japán Kobajasi-val, és az összesítésben is veszített egy pontot.

Amerikai kézen az Agysok

Stan Kroenke amerikai üzletember lett az Arsenal labdarúgóklub többségi tulajdonosa, miután megszerezte a részvények közel 63 százalékát. Az angol egyesület jelentése szerint az eddig a részvények 29,9 százalékát birtokló milliárdos megvásárolta Danny Fiszman és Nina Bracewell-Smith részét is, így most már 62,89 százalékos részesedést tudhat magának.

Júliusban sorsolnak

A FIFA július 30-án Rio de Janeiróban rendezte meg a 2014-es brazil labdarúgó-vb selejtezőinek sorsolását. Az eseményt a Marina da Gloria parton tartják majd.

Öt gólt lőtt a Valencia

Labdarúgás

Híresszefoglaló

► Három-három döntetlen, illetve hazai siker született a spanyol labdarúgó-Primera División 31. fordulójának vasárnapi játéknapján. A „bronzrangadón” a Valencia 5-0-ra ütötte ki a Villarrealt, Soldado és Mata dupláit mellett Banega is betalált. További eredmények: Hércules-Espanyol 0-0, Málaga-Deportivo La Coruna 0-0, Racing Santander-Levante 1-1, Sporting Gijón-Osasuna 1-0, Atlético Madrid-Real Sociedad 3-0. Lapzárta után Real Zaragoza-Getafe-találkozót rendeztek, ezt megelőzően a Barcelona (84 pont) vezetett a Real Madrid (76), a Valencia (60), a Villarreal (54) és a Sevilla (46) előtt.

Az Aston Villa hazai pályán 1-0-ra nyert a Newcastle United ellen az angol Premier League 32. fordulójának vasárnap esti mérkőzésén. Lapzárta után FC Liverpool-Manchester City-rangadó rendeztek. Továbbra is a Manchester United (69 pont) vezet az Arsenal (62), a Chelsea (58), a Manchester City (56) és a Tottenham Hotspur (53) előtt.

A sárga lapjai miatt eltiltott Adrian Mutu nélkül a Fiorentina 2-1-re kikapott hazai pályán a listavezető AC Milantól az olasz Serie A 32. fordulójának vasárnap esti mérkőzésén. A vendégek Seedorf és Pato góljaival már szünetben 2-0-ra vezettek, Vargas a 79. percben szépített. A 87. percen Ibrahimovic (AC Milan) a kiállítás

sorsára jutott. Az AC Milant (68 pont) továbbra is az SSC Napoli (65) és a címvédő Internazionale (63) üldözi, a Lazio 57, az Udinese pedig 56 pontot gyűjtött.

A Bayer Leverkusén hazai pályán hátrányból fordítva győzött 2-1-re az utolsó előtti St. Pauli ellen a német Bundesliga 29. fordulójának vasárnap esti zárómérkőzésén, így a listavezető Borussia Dortmund szombati botlásának is köszönhetően öt pontra csökkent a hátránya. Utóbbi 66 ponttal vezet a Leverkusen (61), a Hannover 96 (53), a Bayern München (52) és az FSV Mainz 05 (45) előtt. Louis van Gaal edző azonnali menesztése után újabb csapás érte a Bayern München csapatát: két mérkőzésre szóló eltávolítást kapott a Holland Arjen Robben, amiért a játékvezető inzultálásért piros lapot kapott a Nürnberg elleni szombati, 1-1-re végződött bajnoki találkozó után.

Nem tudta kihasználni az éllovas OSC Lille szombati vereségéből eredő előnyt a közvetlen üldöző Olympique Marseille: a déli nagyváros csapata hazai pályán csak 2-2-re mérkőzött vasárnap a Toulouse-zal a francia Ligue 1 30. fordulójában. Sima vereséget szenvedett dr. Bölöni csapata, az RC Lens (0-3 Lyonban), amelyet 28 pontos utolsó előttiként immár hét hossznyira van a bent maradáshoz vezető 17. helytől. Továbbá: Montpellier HSC-OGC Nice 1-1. Az élcsoporthoz: 1. Lille 58 pont, 2. Ol. Marseille 55, 3. Ol. Lyon 53, Stade Rennes 51, 5. Paris SG 49. ◀

Remizett a magyar bajnok

Labdarúgás

T. J. L.

► A címvédő Debrecen habár kétszer is vezetett, végül 2-2-es döntetlent játszott az Újpest otthonában a magyar labdarúgó-Moncomp Liga 22. fordulójának vasárnapi zárómérkőzésén. A hajdúsági együttes ezzel továbbra is nyeretlen idegenben. Az éllovas Videoton 12 pontra növelte előnyét, miután hazai pályán legyőzte a Zalaegerszeget, míg riválisai közül a második Ferencváros

Az állás:	
1. Videoton	22 15 5 2 46-19 50
2. FTC	22 12 2 8 34-31 38
3. Paks	22 11 4 7 38-31 37
4. Kaposvár	22 11 3 8 35-29 36
5. ZTE	22 11 3 8 37-33 36
6. Debrecen	22 9 7 6 38-33 34
7. Pápa	22 9 4 9 35-37 31
8. Győri ETO	22 8 7 7 26-24 31
9. Vasas	22 8 5 9 27-33 29
10. Kecskemét	22 9 0 1336-41 27
11. Újpest	22 7 6 9 34-30 27
12. Honvéd	22 7 6 9 26-27 27
13. Haladás	22 7 5 1029-3026
14. MTK	22 6 6 1026-3324
15. Siófok	22 5 8 9 18-28 23
16. Sz. MÁV	22 3 5 1419-45 14

csak döntetlent ért el az utolsó előtti Siófok vendégként, a harmadik Paks pedig saját közönsége előtt kikapott a Kaposvártól. A hét végén ismét játszanak, a 23. forduló programja: április 15., péntek: Szolnoki MÁV-Újpest, Ferencváros-Vasas. április 16., szombat: Debreceni VSC-BFC Siófok, Zalaegerszegi TE-Győri ETO, Kaposvári Rákóczi-MTK Budapest, Lombard Pápa-Budapest Honvéd, Paks-Kecskeméti TE. április 17., vasárnap: Szombathelyi Haladás-Videoton. ◀

Bajnokok Ligája: angol derbi

Labdarúgás

ÚMSZ

► A negyeddöntős párharcok visszavágói közül jószerivel csak egyetlen nem tekinthető formálisnak a labdarúgó-Bajnokok Ligájában, méghozzá az angol házirangadó: az egygólos előnyben lévő Manchester United ma este fogadja a Chelsea-t. Noha a szigetországi párharc nem tekinthető lefutottnak, a fővárosiak rendkívül nehéz feladat előtt állnak, ugyanis a Vörös Ördögök hat éve nem szenvedtek vereséget hazai pályán a legrangosabb klubsorozatban. A Kékek olasz mestere, Carlo Ancelotti mindenkit emlékeztetett rá, hogy a Premier League előző kiírásában a Chelsea 2-1-re győzött a

Manchester United otthonában, s ez az eredmény most is tökéletesen megfelelné csapatának.

A két gárda amúgy összesen 159-szer csapott össze egymással, 68 MU-győzelem mellett 44 Chelsea-siker és 47 döntetlen a mérleg. A felek ebben a szezonban eddig háromszor találkoztak: az angol Szuperkupa döntőjében 3-1-re nyert a Manchester, míg a bajnokságban a Chelsea hazai pályán egy sokat vitatott összecsapáson 2-1-re diadalmaskodott, míg a BL múlt heti első felvonásán a MU győzött idegenben.

Carlo Ancelotti pályafutása során már harmadik klubjával „botlik bele” Sir Alex Fergusonba a BL-ben: az 1998/99-es idényben még a Juventus szakvezetőjeként elbukta az elődöntős párharc-

cot, a Milan edzőjeként azonban a 2004/05-ös és a 2006/07-es idény kieséses szakaszában is továbbjutott.

A Chelsea az elmúlt években rendre belefutott angol csapatokba, hol a Liverpoolnal, hol az Arsenallal csatázott. Érdekes, hogy a téli „bombaigazolás”, a spanyol Fernando Torres egyelőre gól nélkül áll a londoniaknál, ám jó előjel lehet számára, hogy (még Liverpoolként) eddigi mindhárom angol-angol BL-összecsapásban a kapuba talált.

A másik összecsapáson az FC Barcelona 5-1-es előnnyel utazik Donyeckbe Mircea Lucescu Sahtarához. A TVR 1 utóbbi mérkőzésről számol be élőben 21.40 órai kezdettel, majd 10 perccel éjfél előtt az összefoglalókkal jelentkeznek. ◀